

NFT

Norsk Filatelistisk Tidsskrift, utgitt av Norsk Filatelistforbund
Nummer 2, 2006 : årgang 65

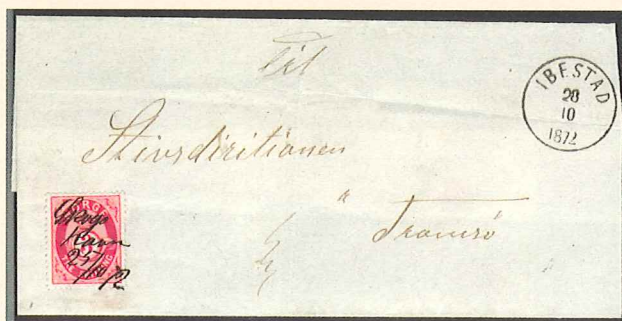
Auda: Falske 30 kr kong Harald V i omløp | Nye frankeringsetiketter 1. april
Porto kontrollert – Posten med nytt system for utilstrekkelig frankerte sendinger
Siste måned med Norden-porto | Norske maskinstempler – fra gråstein til gull
Ny håndbok: NK100 og NK120 | 1-krone posthorn med ny trykningsdato
Utstillingsmontering på godt og vondt, del 6 – vi går løs på datamaskinen
Troms fylkes posthistorie | Ungdomssidene tar for seg de første frimerkene

Bli med som innleverer i 2006

På høstens auksjon har vi fått i oppdrag
å selge Arvid Jørgensens gullmedalje samling.

"Post og Stempler i Troms"

Her ser du noen smakebiter.

Ytterligere informasjon og tilbud finner du på vår internettside:

www.frimerkehuset.no E-mail: frimerke@online.no

F.C. MOLDENHAUER AS

BERGENS FRIMERKEFORRETNING

Postboks 258 Sentrum – N-5804 Bergen - Telefon + 47 55 31 44 20 Fax: + 47 55 32 63 55
i samarbeid med

Frimerkehuset AS - Østre Skostredet 2 - 5017 Bergen

Ta gjerne kontakt med vår representant i Oslo:

Stein Kristiansen Frimerker, Nedre Vollgate 9, 0158 Oslo. Tlf.: 22 41 01 30

1. april – ingen aprilsnarr

Norsk Filatelistisk Tidsskrift
Medlemsblad for Norsk Filatelistforbund

Årgang 65

Ansvarlig redaktør
Marius Brinch Gabrielsen

Redaksjonens postadresse
Norsk Filatelistisk Tidsskrift (NFT)
PL 130
FI-00521 HELSINKI
FINLAND

GSM +358 40 870 8937
nft@filatelist.no
www.filatelist.no/nft
epost med vedlegg bes helst sendt
red@nftonline.net

Annonseansvarlig, Marius Gabrielsen

Opplag	5500
Frekvens	8/år
Direkteabonnement	2005/NOK
Norge	350,00
Europa	400,00
Oversjø	450,00
Bank NO	6034 05 43885
Bank DK	1199 64 13684
Bank SE	59 12 31-6

ISSN 0332-8848

For posthistorisk interesse nevner vi at
innleveringssted nå er Oslo.

Trykk & papir
NR 1 ARKTRYKK AS, tlf 69 89 83 00
Stora Enso G-Print 90g

Design, Marius Gabrielsen

Nå gjelder det å følge med i timen, for 29. mars ligger det an til en syltynn bruksperiode for nye merker som "singelfrankering". For utvalgte portosatser blir det snakk om bare tre dager! Dette skyldes kombinasjonen med opphør av Norden-portoen og Postens økning i portotakstene for brevpost. Resultatet er at enkelte av de nye valørene fyller kravet for enkel-frankatur etter dagens portosatser, men disse satsene forandres allerede 1. april.

1. april dukker det opp nye frankeringsetiketter i automatene, og for å få lokale FDC må man selv mate inn pengene og trykke på knappene. Postens offisielle FDC vil ikke bli distribuert til postkontorene denne gang.

Dernest er en ny papirtype fra Tullis Russell i et nytt opplag med 1-krone posthorn NK1421 på vei ut til butikker og posthus i disse dager. De med falkeblikk og detektiv-instinkter har med andre ord en god mulighet til å sikre seg meget tidlige forsendelser og stempeldatoer med disse frimerkene.

Det å følge med i timen, gjelder også dere som sysler med tanken om å montere egne samlinger, enten det dreier seg om ekstra ark til album eller med en utstilling i kikkerten. Jeg er egentlig motstander av "slik-må-du-gjøre-det"-artikler, men denne gang skjeler jeg en annen vei, bort til laptop'en, hvor gratisprogrammet OpenOffice.org 2 har funnet sin naturlige plass. Her har du nemlig et ypperlig dataverktøy for avanserte monteringsmetoder, og det attpåtil uten at du behøver å betale en krone for det. Derfor kommer vi til å ta for oss arbeidsmetoder og tips til montering med OOo2 i tiden fremover. Heng deg på og bli med, som det heter. Dette kan være både lærerikt, utfordrende og nyttig – også i andre sammenhenger.

Apropos utstillinger: påmeldingsfristen for NORFILEX 06 er 1. april.

Til slutt vil jeg rette en takk til dere som sender avisutklipp og kommentarer om tidsskriftet. Slikt setter jeg stor pris på, og dere bidrar aktivt til et bedre NFT i det lange løp.

Marius

VINTERVÆR ER GODT FRIMERKEVÆR!

Her på Sørlandet er det nå ordentlig, men likevel uvanlig vinter med kuldegrader og snøvær. Det er tradisjonelt godt frimerke-vær, men med vinterolympiaden i Torino nær forestående, skal det bli hard kamp om fritiden de kommende ukene.

På siste styremøte ble det foreløpige regnskapet for 2005 behandlet. Resultatet av de siste årenes tiltak for å få balanse i regnskapene, har nå ført til at også fjoråret ga et lite overskudd. Dette skyldes i all hovedsak en meget stor økning i annonseinntektene, i tillegg til økt salg av håndbøker. En utgiftspost som var mindre enn budsjettert, var kostnadene til landsmøtet i Tønsberg. Det ble en konsekvens av mindre oppmøte fra klubbene enn tidligere. Dette er ikke en ønskelig utvikling, og styret håper fremmøtet vil ta seg opp igjen ved landsmøtet i Kristiansand neste år.

Til behandling på styremøtet var det også mange søknader om Forbundsmedaljer. Dette skyldes nok den endringen i vedtektene som ble gjort på siste landsmøte, hvor kravet til sammenhengende tjenestetid bortfalt. Jeg vil minne om at det ennå er mange klubber som ikke har benyttet seg av muligheten til å hedre sine trofaste og utholdene tillitsmenn med denne utmerkelsen.

Oppsummeringsmøtene i etterkant av den nasjonale utstillingen OSLO 2005 er nå gjennomført. Konklusjonen blant de involverte i arrangementet er at det ble meget vellykket, med mange positive tilbakemeldinger. Nesten alt gikk minst like godt som planlagt. Den økonomiske delen ser foreløpig også ut til å bli noenlunde bra.

Frimerkets Dag blir i år lagt sammen med årets siste frimerkeutgivelse i november. Det ble avgjort på siste møtet i Samhandlingsgruppen, der det også er representanter fra Frimerketjenesten og Frimerkehandlerforeningen. Flyttingen av Frimerkets Dag til nærmere jul kommer nå når aktiviteten i klubbene er på det høyeste, og gir muligheter til å bruke høsten til forberedelser, gjerne i samarbeid med det lokale postkontor, for å lage markeringer for å promotere klubben og hobbyen. På møtet ble det også diskutert, og bestemt, å arbeide videre med flere ulike tiltak for å øke kunnskapen og interessen for frimerkesamling som hobby. Dette vil jeg komme tilbake til etter hvert som det blir mer aktuelt.

Forberedelsene til den nasjonale frimerkeutstillingen NORFILEX 06 er i full gang. Nå nærmer det seg påmeldingsfristen for å delta. Håper vi også ved denne utstillingen får mange deltakere og variasjon i samlingene som gjenspeiler det mangfold av samleområder som finnes.

Petter

Norsk Filatelistforbund
Postboks 875 Sentrum
NO-0104 OSLO

Tlf (+47) 22 20 80 53
Fax (+47) 22 20 80 54

Organisasjonsnummer: 970 168 982

Forbundssekretær:
Peer-Christian Ånensen

Kontoret er betjent tirsdager og
torsdager fra kl. 10 til 14.
Besøksadresse: Casparis gate 9, Oslo

nf@filatelist.no www.filatelist.no

Bank
Norge 6034 05 43885
Danmark 1199 64 13684
Sverige 59 12 31-6

Styre og regionkontakter

Forbunds-president Petter E Pedersen
tlf 38 16 74 17, GSM +47 909 29 963

Vise-president Olav Håkonsen
tlf 55 18 04 90

Svein Bentsen, tlf 71 25 16 06

Per H Kristensen, tlf 63 97 14 19

Jan Lauridsen, tlf 78 98 74 43

Tønnes Ore, tlf 22 27 73 13

Carl Arthur Tønnessen, tlf 51 49 50 90

Brit Gullvåg, tlf 73 94 15 85

Tore Berg, tlf 22 27 23 72

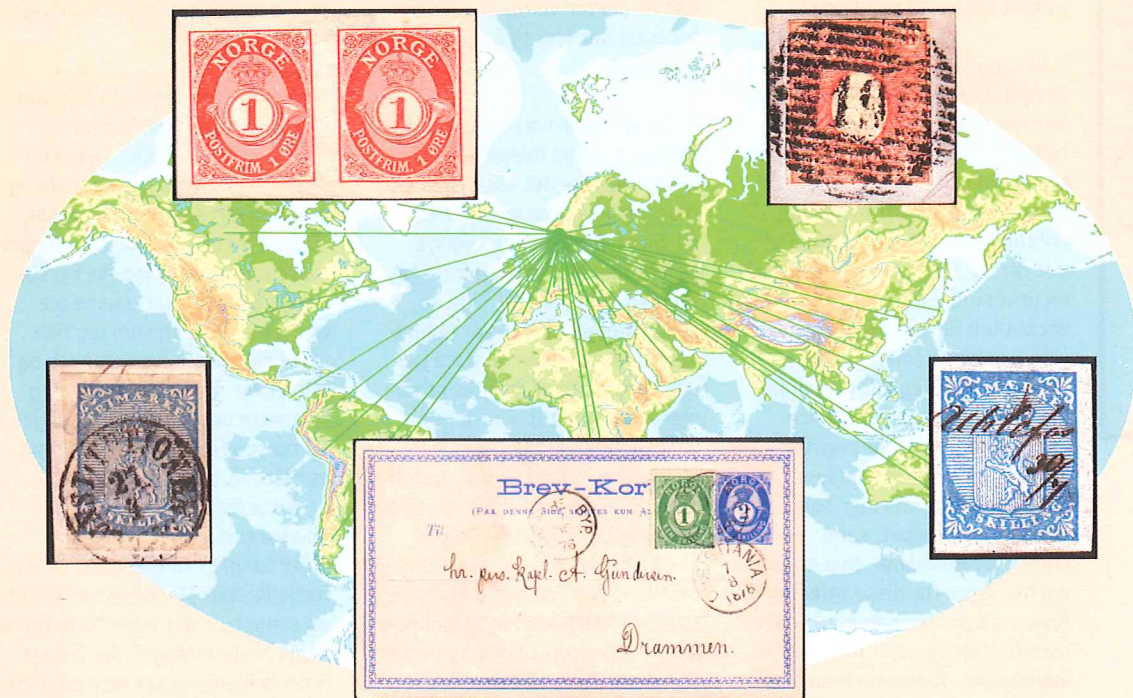
Erik Lunde, tlf 69 35 22 25

International stamp auctions

ENGERS frimerker

Klundbyvn. 103, N-2836 Biri, Norway. Tel.: 61 18 15 55. Telefax: 61 18 17 37. e-mail: post@engers-frimerker.no

DIN PARTNER VED KJØP OG SALG

INVITASJON TIL VÅRAUKSJONEN I OSLO 30.3. - 1.4.2006

Vårens spennende og innholdsrike auksjonskatalog er under vegg. Den inneholder som vanlig et bredt spekter for alle samlere. Vi ser frem til å hjelpe Dem med de opplysninger De trenger i forbindelse med auksjonen og dens objekter.

Tenker De på salg på høstauksjonen?

Ta kontakt for rådgivning og en god presentasjon av Deres materiale.
Ved store innleveringer hentes det hele personlig hos Dem, og om ønskelig er forskudd uproblematisk. Siste frist for innlevering er 5.8.2006.

VEL MØTT

Be om gratis katalog eller les den på internett

Detaljert informasjon, prislister, årsprogram, siste auksjonskatalog mm.
finner De på vår hjemmeside:

www.engers-frimerker.no

OSLO 2005 – MEDALJENE

Arvid Jørgensen stiller i siste nummer av NFT spørsmålet om hva en har igjen for å delta på utstillinger. Dette spørsmålet har også jeg stilt meg ofte. Skal jeg betale et par tusen kroner for å vise fram samlinga mi til andre, eller skal jeg benytte pengene til et nytt objekt til samlinga?

Når jeg av og til har valgt utstillingen framfor objektet, så har det hele tiden vært under full forvisning om at noen netto til meg blir det ikke. Hva er det da som er drivkraften? Er jeg enfoldig som gang på gang, for det første *søker* om å få delta på en utstilling – med fare for at jeg i verste fall får avslag på søknaden (jeg har ikke kommet i den kategorien at jeg blir personlig invitert til å stille ut). Videre må jeg betale rammeavgifter som utgjør noen tusenlapper, forsikring som nærmer seg det samme beløpet, samt transportkostnader. Hva er det så jeg har igjen for disse utleggene? Kona mi har sammen med andre ikke-filatelister stilt meg dette spørsmålet. Å komme fram med svar om gleden ved å delta etter å ha hatt såpass store kostnader i forkant, blir neppe forstått. Å vise til oppnådde premier har jeg ytterst sjelden hatt mulighet til. Et fargesprakende diplom kan kanskje framskaffe et høflig smil eller nikk, men vi kan jo kjøpe posters i bokhandelen eller lignende til en lavere pris. Hva er det da som står igjen? Jo det er da medaljen eller gjenstanden som erstatter medaljen.

Hensikten med en frimerkeutstilling er (i hvert fall bør det være slik) at det blir noe å vise fram for publikum. Det er vel propagandaen for frimerkesamling som fortsatt er det primære. Dette forutsetter at det er noe som blir stilt ut.

For å skaffe noe å stille ut, så er det vel de forskjellige samlerne rundt omkring som det må trekkes veksler på. Dette skaper en rik variasjon av objekter som sannsynligvis vil gi noe til nesten enhver smak. Jeg tror neppe at det samme kan bli tilfellet dersom den enkelte klubb eller forbund skulle stille ut sine egne objekter. Det er derfor viktig at samlerne fortsatt har lyst til å stille ut sine samlinger.

For å framdrive denne lysten må det til noen lokkemidler. Enten vi vil erkjenne det eller ikke, så tror jeg ikke at vi samlere er så oppofrende at vi er villige til å betale store beløp for å få stille ut våre skatter som en rein propaganda for vår hobby, uten å få noe igjen. Sjøl må jeg villig erkjenne at jeg ikke er så sjenerøst innstilt. For det er vel propagandaen som er det overordna målet? Hvordan skal det kunne drives PR for vår kjære hobby ellers? Jeg tror at det blant alle de som har stått bak en utstilling har vært et mål at nye samlere/medlemmer til klubben kunne dukke opp. For å få dette til må det være noe som fenger interessen for frimerkesamling. Dvs. at det må samlinger inn på utstillingen. For å få samlinger inn på utstillingen, så må samlerne engasjeres. Dette forutsetter at samlerne føler en lyst til å delta. For å skape denne lysten trengs det et lokkemiddel. Lokkemiddelet som de aller fleste utstillerne vil kunne få glede av, er *medaljen*.

Her føler jeg at OFK som sto som teknisk arrangør av OSLO 2005 bommet til den grad. Jeg har deltatt på noen utstillinger etter hvert og hatt gleden av å se mange medaljer. Enkelte har vært et lite kunstverk som i seg sjøl – til tross for en akseptabel kostnad – har gitt meg en glede ved å ta den fram og se på den. Dette gjelder også medaljer

fra regionale utstillinger. De aller fleste medaljene har vært medaljer utformet til en konkret utstilling. Noen få er riktignok av en type som Forbundet hadde fått laget, men også disse hadde sin identitet på lik linje med de øvrige medaljene: en inngravering av utstillingens navn og utstillers navn. I tillegg er det på de aller fleste også inngravert samlingens navn.

Jeg ser for meg noen år fram i tid: Jeg sitter i godstolen og ser på mine medaljer. Dette er medaljer som jeg kan ta fram og mimre over, som for eksempel: "Denne medaljen fikk jeg i Bergen i 1975. Der hilste jeg for første gang på Carlo som senere ble min gode venn og som jeg fikk utveksle mange brev, tanker og frimerker med". Slik kunne jeg fortsette ved å lese på medaljene. Så tar jeg fram en medalje med et blått og hvitt band. "Hva er dette for noe?" vil kanskje bli spørsmålet mitt? Hvitt og blått band. Er det fargene til en fotballklubb? Medaljen virker lett og simpel. Er det noen form for et supportkjennetegn? Jeg finner fram brillene og ser mer på denne medaljen. "Oslo Filatelistklubb 1886" står det. Jeg hadde jo vært medlem av OFK en gang i tiden. Er det noe som ble utdelt ved 100-årsjubileet til klubben? Var jeg med på den feiringen? Nei, ikke det jeg kan huske. – Vel. Det er i hvert fall ikke noe ved medaljen som kan peke hen til en nasjonal utstilling på Lillestrøm i 2005.

Hvor vil jeg så hen med dette innlegget? Jo, jeg ønsker å sette fingeren på at vi utstillere må vises litt respekt. Vi betaler i dag ganske mye for å få lov til etter søknad å delta på en utstilling. Slik OFK gjorde det i forbindelse med OSLO 2005 håper jeg vi for framtida blir forskånet for. Det bør ikke være slik at et restopplag av en eller annen souvenir blir

Filatelistisk litteratur

"De eldste poststedene i Troms"

I 1777 ble de første poståpneri opprettet i Troms fylke. Dette var et ledd i å organisere en bedre postgang nordover. Poståpneriene ble lagt i leia for båtposten, og med passelig avstand mellom hvert poståpneri, som gav et naturlige båtskift. Poståpneren fikk avsvaret for å bemanne båtposten fra sitt poståpneri og frem til neste poståpneri. Dette omfattet de første 8 poståpneri i fylket. Senere kom det nye poståpneri til av forskjellige årsaker, og frem til 1860 hadde det i alt vært i virksomhet 21 poståpneri. Det er disse 21 poståpneri boken handler om.

Opplysningen om de første poståpneri har tidligere vært ukjent eller lite tilgjengelig. Blant annet gjelder dette når tid poståpneriene ble opprettet, samt historien bak opprettelsen. Etter at kildemateriell fra offentlige arkiv har blitt lettere tilgjengelig, ble det mulig å gjøre seg bruk av dette. I boken har en valgt å sitere, i original språkdrakt, fra gamle brev for å dokumentere relevant informasjon om de forskjellige poståpneri. Her finnes informasjon om opprettelse med mer, samt opplysning om hvem som var poståpner i de forskjellige perioder. Historiebeskrivelsen for de enkelt poståpneri, strekker seg frem til omkring 1880.

I tillegg finnes i boken en beskrivelse av alle poststempel som har vært i bruk ved de forskjellige poståpneri i skillingeperioden, fram til omkr. 1880, samt hvilke filatelistiske objekt, som frimerker og brev, som er kjent fra denne perioden.

Boken er rikt illustrert, og alle filatelistiske objekt er gjengitt i farger. Denne boken er et "must" for alle posthistorisk interesserte.

Best.nr.: 4133

295,-

Annen aktuell litteratur:

Best.nr.:	Pris:	Best.nr.:	Pris:
4100-03 Filatelistisk årbok 2003	95,-	4202 Det lille bibliotek, bind 2	100,-
4100-04 Filatelistisk årbok 2004	95,-	4080 Katalog over Norges Byposter	295,-
4100-05 Filatelistisk årbok 2005	95,-		
4201 Det lille bibliotek, bind 1	100,-		

Besøk oss på internett:

www.skanfil.no

BESTILLINGSKUPONG

Jeg bestiller:

_____ stk best.nr.: _____	_____ stk best.nr.: _____
_____ stk best.nr.: _____	_____ stk best.nr.: _____
_____ stk best.nr.: _____	_____ stk best.nr.: _____

Send meg også:

☐ GRATIS prislister frimerker Portotillegg kr 39,- pr. bestilling.
☐ GRATIS auksjonskatalog

Navn:

Adresse:

Postnr./sted:

Underskrift: (Person fylt 18 år)

Send inn kupongen, eller kontakt oss på:
tlf. 52 70 39 40 - fax 52 70 39 49 - e-post: skanfil@skanfil.no

PORTO

SKANFIL AS
- sentrum for samlere

Postboks 2030
5504 HAUGESUND

benyttet som utstillingsmedalje på en nasjonal utstilling. (Uttrykket restopplag får stå for min egen regning og risiko, og jeg ber de jeg trækker på tærne om unnskyldning dersom medaljene er blitt produsert ene og alene for utstillingen, men det minner meget om et restopplag).

Skal frimerkeutstillinger ha noen framtid i Norge, så må utstillerne tas høytidelig. Det er tross alt disse som er en vesentlig del av utstillingenes grunnlag. Sjøl om det kan hevdes at handlerstands har vært gode bidragsytere til arrangørens inntekter, så hadde neppe handlerne funnet det forsvarlig å delta med stands dersom det ikke var noen utstillinger som var med og trakk publikum. Etter det jeg er blitt fortalt, ble ikke OSLO 2005 noe underskuddsforetak. Bør ikke da også utstillerne få nytte litt av denne suksessen?

Min bønn til slutt blir derfor: La oss utstillerne få slippe å oppleve på nytt en så simpel behandling i forbindelse med nasjonale utstillinger.

Med vennlig,
men skuffet, hilsen fra
Knut J. Buskum

Den syvende desember 2005 arrangerte Hadeland Frimerkeklubb julefest for sine medlemmer, og dette var den perfekte anledningen til å dele ut Forbundsmedaljen til velfortjenende medlemmer i klubbens styre og stell gjennom mer enn 30 års drift.

Regionkontakt Per H Kristensen var invitert til festen for å forestå medaljeoverrekkelser. Etter et bedre julemåltid med høy stemning og gaveoverrekkelser til alle de fremmøtte, kom turen til medaljene.

På bildet ses fra venstre mot høyre: Martin Sørum, Steinar Karlsen, Johannes Sangnæs og Torstein Lie. Alf Løvbrøt var dessverre forhindret fra å møte, men det ble lovet at han vil få Forbundsmedaljen overrakt av klubbens formann ved en senere anledning.

Norsk Filatelistisk Tidsskrift slutter seg til gratulantene.

Nordia-utstillingen til Stavanger i 2008?

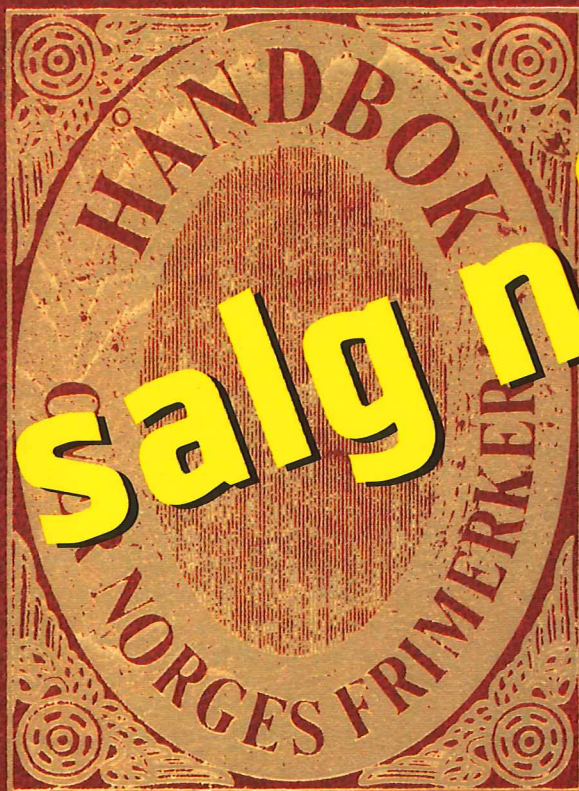

I Hafersfjord Filateliforening arbeides det "hårdt" med å få Posten til å utgi frimerker med motiver av kunstneren Kjell Pahr-Iversen, skriver Hans Petter Sandberg, som har sendt oss dette avisutklippet fra Rogaland Avis, 3. januar i år. Som man vil se nede i høyre hjørne, har klubben tydeligvis også laget et forslag for hvordan et slikt merke kan se ut. Stå på, stemmer NFT i – vi har nok av snodige foreninger og lag som til stadighet runder år og får seg frimerkeutgaver: La heller samtidens kunstnere få vise hva som virkelig rører seg i Norge.

Men når vi kikker nøye etter, avslører også denne avisartikkelen og frimerkeforslaget noe helt annet som vil være av stor interesse for oss frimerkesamlere: Stavanger 2008, har de skrevet på merket. I artikkelen fremgår det at Stavanger skal være europeisk kulturhovedstad dette året... men også at frimerkeutstillingen Nordia 2008 søkes lagt hit! Hipp-hurra! Nordia på hjemmebane er bestandig et høydepunkt. Vi gratulerer de involverte klubbene med sine fremstøt, og ønsker lykke til videre. I mellomtiden venter vi spent på oppdateringen om fremdriften.

Ny utgave av HÅNDBOKEN

I salg nå!

*Hos din frimerke-
forhandler eller
direkte fra forlaget.*

**Bind VIII
av Chr. H. Knudsens
produksjon 1909–1929**

***Kun kr 300,-
+ porto***

*Ring, skriv, faks eller send din
bestilling som epost i dag til:
Norsk Filatelistforbunds Forlag,
PB 3981 Dreggen, 5835 BERGEN.
Telefon 908 40 286. Telefaks
55 18 05 42. Eller epost til
olhaako@online.no*

Samlartreff på Skei i Jølster

I mange år har frimerkefolk og postkortsamlarar hatt arrangement på Skei i Jølster i Sogn og Fjordane. Dei har møttest den første helga i februar. Mange reiser langt for å treffe andre samlarar. Nabofylka pla vera godt representerte. I år var arrangementet svært vellukka med foredrag, bytting, kjøp og salg.

Å køyre bil midtvinters frå Molde til Skei i Jølster har eg alltid grudd meg til. Derfor har eg berre vore der ein gong før. Dei mørke og smale vintervegane har eg respekt for. Turen tar bortimot fem timar.

Torsdag den 2. februar fekk eg ein telefon frå ein kamerat som spurde om eg ville vere med til Skei. "Eg køyrer", sa han. Lettbeden som eg er, sa eg ja med ein gong og angra ikkje på det.

Køyringa gjekk godt, og tre ferger måtte vi ta. Vi blei tekne vel imot på hotellet. Utpå ettermiddagen kom det om lag 20 samlarar for å lytte til foredrag med tema feltpost, lokale stempel og postkortsamling. Dei dyktige arrangørane hadde fått tak i gode foredragshaldarar. Erling Vatne viste oss kva feltpost under 2. verdenskrig er for noko, og kor vanskelig det kunne vere å finne ut av stempel og diverse talkombinasjonar. Han synte oss også hva slags litteratur som finst om temaet, og det var ikkje reint lite.

Jan Talsethagen, opphавеleg frå Molde, hadde med seg stempelsamlinga si med postjubileumsmerke frå 1947. Her var alle frimerka forsynte med stempel frå Sogn og Fjordane, og det var ikkje mange han mangla. Dette er ein artig måte å samle på

og heller ikkje så dyrt.

Vi opplevde også eit par gode foredrag om postkort. Magne Lundekvam fortalte om fotograf Fauske og viste fram dei fleste postkorta han hadde produsert. Å spesialisere seg på ein lokal utgjevar har også mykje med lokalistorie å gjere.

Utpå kvelden vart det servert middag, og praten gikk livleg i den koselige atmosfæra. Mange tok seg tid til å bytte både frimerke og postkort.

Neste dag rigga handlarane seg til i veststova til Halvard Viken. Fleire lokale handlarar var til stades, og før dei var ferdige å setje fram kassene sine, var interesserte samlarar over dei. Mange fekk kjøpt etterlengta lokale postkort, brev og stempel på enkeltmerke. Andre samlarar nytta høvet til bytting, for på denne sundagen var det mange som møtte opp.

Dette var eit samlartreff som arrangørane kan vera stolte av. Arrangementet var enkelt, og det trur eg folk likar. Neste år kjem det kanskje enda fleire samlarar til Skei, i alle fall eg, sjølv om eg må køyre aleine.

Konrad Moe

Postkorttoppen

Siste utgave av medlemsbladet for foreningen Norske postkortsamlere, Postkortet, kunne melde om at et julekort fra 1883 nå rangeres som Norges dyreste postkort.

I desember i fjor, ble et ubrukt kort med motivet treffsikker, snøballkastende julenisse (se faksimile), omsatt på Samlersenterets auksjon for den romslige sum av 7 560 kroner + salær. Ikke rart at nissen på kortet gliser salig! Tidsskriftet melder også at ny prisrekort ble satt for et jernbanekort under Drammen FKs utvidede klubbauksjon sist høst: 4 200 kroner ble tilslaget for et kort med motiv Eidsfoss stasjon.

Det diskuteres også hvor skillet mellom postkort og brevkort skal gå. Skal et reiseadvis med illustrasjon på tekstsiden telle som et postkort? Postkortets redaktør mener at "all den tid det har har et motiv på bildesiden, det er utstyrt med adressefelt og er sendt til en bestemt person i posten [...] må det kunne sies å være et fullverdig postkort". Så mens debatten løper, kan jo du rase inn til samlingen din og se om du har noen private brevkort som kan oppgraderes til ytterst sjeldne postkort med det første!

Se vedlagte foto av lyst horisontalt par av NK 1011, med et referansemerke til høyre. Jeg har hatt dette en tid, og lurar på om den lyse fargen skyldes manglende bunnfarge, slik det er kjent for NK 990 og NK 1012.

Ketil Arnesen

Postsjakk

Norge har en nybakt verdensmester i noe så eksotisk som postsjakk. Ja, sjakk ved hjelp av beskjerder om trekk sendt med post. Stort sett har brevkort vært dominerende postformat, og alt fra Postens standard brevkort til profesjonelle kort med spesialtrykk har blitt brukt. Vi skriver

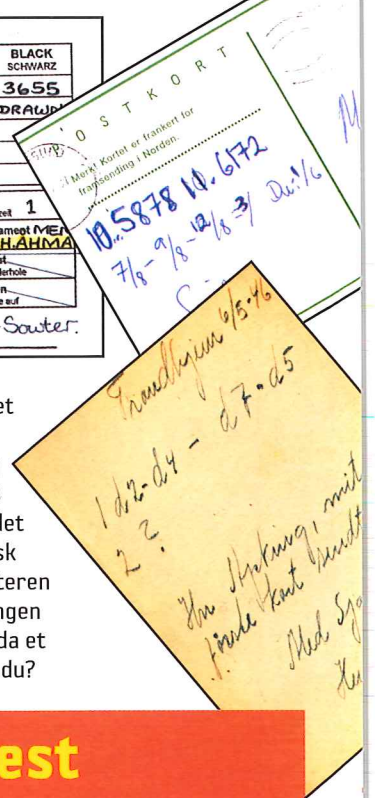
i fortid, for epost og Internett er i ferd med å innhente også postsjakkens sjarme. Det normale i postsjakk er at hvert trekk kan ta inntil 30 dager før svarkort må sendes, men eksempler på lynsjakk med en dags svarfrist forekommer også. Hvordan vet jeg alt dette? Bortsett fra at avisen VG brakte nyheten om at bergenseren Ivar Bern, 38 år og godt tilbaketrukket i kontorstolen for anledningen, gikk av med seieren i finalen i det 17. verdensmesterskapet i postsjakk, finnes det mange spor etter sjakkgenier i norsk posthistorie. Hele fire år varte finalen i dette mesterskapet, og den 18. verdensmesteren var allerede kåret innen Bern ble den syttende. Epost og spill via servere er forklaringen – ikke treg postgang. Her er noen eksempler på sjakk-brevkort, som en tanke om enda et tema man kan samle på. Kan det være noe for en en-rammes utstillingssamling, tror du?

1828384858687883	GAME PARTIE	MOVE ZUG	WHITE WEIS	BLACK SCHWARZ
1727374757677787	14-12	16	6152	3655
1626364656667686	✓	17	1/2 : 1/2	DRAW
1525354555657585				
1424344454647484				
1323334353637383				
1222324252627282				
1121314151617181				

Postmark date Poststempel datum	9.8	Received Erhalten	12.8	Sent Gesandt	13.8	Time Bedenkzeit	1
My total time Meine Gesamtzeit	1.1	Your total time Ihre Gesamtzeit	4.5	days Tage	4.5	Tournament Turnier	HÄMMÄ
Your move is impossible Ihre Zug ist unmöglich		Holidays from: Urlaub von:		to: bis:		I repeat Ich wiederhole	
I offer a draw Ich biete remis an		I accept Ich nehme an	✓	I decline Ich lehne ab		I resign Ich gebe auf	

Yours sincerely,
Mit freundlichen Grüßen,

Best wishes, John Vwanté-Sauter.

España 2006 – påmelding snarest

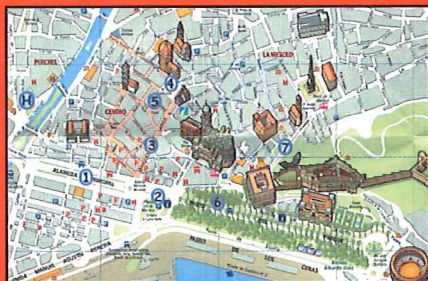
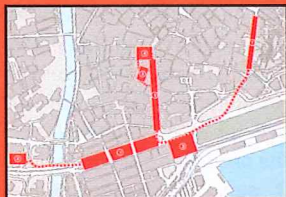
FIP-utstilling på gater og torg i Malaga, 7.-13. oktober 2006

Det haster nå med påmelding til España 2006 i Malaga. Påmeldingsfrist til kommisjonæren Ingolf Kapelrud er 20. mars 2006.

Ta kontakt umiddelbart på tlf. 416 98 419 eller privat 5141 7766 eller epost ingolf.kapelrud@online.no eller per post til Sjøråkveien 1, 4070 Randaberg.

Utstillingen er full FIP World Exhibition med alle klasser fra mesterklasse til litteratur, inklusive eksperimentklassene Åpen klasse og En-rammes klasse med 9 undergrupper. Kvalifiseringskrav minimum 75 poeng på nasjonal utstilling.

Merk at følgende utstillinger ligger hakk i hæl i høst: Espana 7.-13.10. avløst av Norfilex 13.-

15.10, deretter Nordia 27.-29.10. og så Belgica 16.-20.11. Ingen av de som er godtatt for Nordia vil bli påmeldt til España; det sier seg selv at España og Norfilex kolliderer, og jeg vil helst ikke ha med deltakere som er påmeldt til Belgica heller. Jeg kan ikke garantere at eksponatene kommer frem i tide. Jeg har oversiktene for de aktuelle utstillingene tilgjengelig.

For øvrig blir utstillingen i Malaga første gang en full verdensutstilling blir fordelt utover i gater og på torg. Spanjolene prøvde dette med en junior-verdensutstilling i Salamanca i 2002 med svært godt resultat. Det spanske filatelistforbundet og FIP-koordinatoren rapporterer at sikkerheten er godt ivarettatt, og været i Malaga i oktober burde også bli pålitelig nok. Kanskje OFKs planlagte tur til utstillingen blir ekstra attraktiv?

Ingolf Kapelrud

Gode kopier avslørt

En person i Oslo er ifølge Posten avslørt etter norgeshistoriens beste frimerkeforfalskning.

KNUT H. LEKNES

Faksimile fra Aftenposten 2006-02-11

Posten tror privatpersonen har brukt data- og scannerutstyr for å lage frimerkene, som ser til forveksling helt like ut som de ekte frimerkene av typen 30 kr.

Vi har i Norge mange forfalskninger av frimerker, og disse frimerkene er ofte for et utvalgt politianmeldt frimerke. Kjetil Rasmussen, sjef for Postens frimerkeforfalskningskontor i Oslo, har avslørt en forfalskning av frimerker med det formål å snytte brevomdelerne våre for penger. Vedkommende er garantert ikke frimerkesamler, for "besparelsen" ved å skaffe seg noen poser med ustemplede frimerkeklipp, må da langt på vei overgå bryderiet med å produsere falske frimerker?

Du behøver egentlig ikke titte nøye på den aktuelle forfalskningen engang for å avgjøre at de er laget med kopipapir, men at de trolig er kopiert på vanlig kopipapir.

enten fargekopimaskin eller dårlig kalibrert datautstyr. Alt fra graveringslinjer til fargegjengivelse er av en helt annen verden enn originalen. Da er selve taggingen mer interessant. Passen i perforeringen er såpass dårlig at det minner om enkelte taggingen på 1898-utgaven. I tillegg bærer perforeringsraden preg av å være gjort for hånd, uten stødige instrumenter, altså noe slikt som et hjul eller ekstremt grov symaskinnål (i så fall beregnet på sying i lær eller liknende materiale). Men like fullt er det 16 tagger vannrett, akkurat som på originalen, så helt blåst i hodet kan ikke vedkommende være allikevel, eller skyldes det bare en tilfeldighet? Papiret skal, ifølge Aftenpostens opplysninger, være standard, bleket kontorpapir. 80-grams, kanskje? Og hørte vi noen si at vedkommende var 18 år?

Relativt lite omfang?

Det var årvåke postansatte ved Haugenstua postkontor i Oslo som la merke til svindelen. I løpet av en måneds tid, avslørte de fem sendinger med falske merker, og i samtlige tilfeller var avsenderen identisk med den politianmeldte personen. Imidlertid mistenkes det at omfanget kan ha vært mye større, for etter sigende skal denne personen sende "en del post", som Aftenposten kunne berette. Hva "en del" betyr, og om det er snakk om firmapost, får vi ikke opplyst. Men ifølge forklaringer som er gitt, var det snakk om 53 merker... Derfor kan det godt tenkes at samlere lykkes i å oppdrive dette merket på en eller annen form for sending i nærmeste fremtid.

Posten selv er sparsomme med opplysninger om saken, og har ikke lansert pressemelding i denne anledning. Kanskje de anser det som lite flatterende at denne svindelen kan ha

pågått i lang tid uten at noen har merket det? Faren for at frimerkesamlere nå skal lage sine egne versjoner av merket, og presentere dem som "originale" forfalskninger, er jo også overhengende. Her bør i så fall merket stå på konvolutt av samme slag som de andre beslaglagte, men vil vi noensinne få vite hvordan de så ut?

Hvem klarer å finne igjen dette merket på postgått sending? Og er den i så fall stemplet Haugenstua, eller har forsendelsen gått i maskinell sortering på terminalen? Vi vil, for ordens skyld fraråde på det sterkeste å kopiere forfalskningsforsøket, for enhver form for frimerkeforfalskning rammes av Straffelovens §184 med en strafferamme på seks måneder.

Sist vi kjenner til forfalskning av norske frimerker med det formål å lure Posten, var i 1931.

Flere millioner falske merker

I Sverige, derimot, har frimerkesamlere i to års tid (og vel så det) vært klar over at det sirkulerte betydelige mengder falske frimerker blant intetanende brevsendere. Posten i Sverige har også forsøkt å tone ned omfanget, men har samtidig hatt sine folk på saken, da de forfalskede merkene har latt seg avsløre ved enkelte små kjennetegn.

"Dårlige detaljer og feilaktige fargenyanser er normale kjennetegn for falske frimerker", sier postterminalarbeideren Rose-Marie Eriksson til Nyhets-Posten som er svenskenes "tidning för alla som jobbar med posten". Hennes arbeid består blant annet i å følge opp brevsendinger som brevsorteringsmaskinene ikke klarer for videre befordring i poststrømmen. Med et trenet øye, og forstørrelser av kjente falskenerier, går hun gjennom

all utsortert post. Når hun støter på et falskt frimerke, gjelder det å identifisere avsender av brevet for deretter å kunne nøste tråden bakover til utsalgsstedet hvor frimerket i sin tid ble solgt. På denne måten har det lyktes dem å ringe inn mer enn 250 forskjellige utsalgssteder for falske merker! Det sier noe om omfanget av forfalskede merker i vårt naboland. Posten regner med at det hittil har dreid seg om minst tosfifrede millionbeløp! Og mer enn 30 forskjellige frimerkemotiver skal være forfalskede! Det betyr nærmest at man kan sette sammen en en-rammes samling med disse merkene...

Siden sommeren 2004 har Posten i Sverige arbeidet med å avsløre frimerkeforfalskerne, men med vekslende hell. Enkelte butikker har blitt politianmeldt underveis, men det tok lang tid å identifisere bakmennene. Og da det først hendte, så var det som resultat av lang tids spaning fra politiet selv – i en helt annen anledning. Tidligere på året hadde nemlig politiet satt i gang avlytting av et spedisjonsfirma

Spesielt taggingen på de "svenske" merkene avviker fra de ekte merkene.

på Gotland i forbindelse med en bedragerisak. Gjennom avlyttingen ble det klart at en av de involverte på Gotland også var involvert i distribusjonen av de falske frimerkene.

Den 23. november i fjor holdt Posten en pressekonferanse der de forkynste at flere personer var pågrepet, og hele 700 000 falske frimerker beslaglagt på et sentralt lager i Rissne i Sundbyberg. Den antatte hovedmannen var sogar involvert i en postbokstjeneste, Brevia Mail AB, som på den måten konkurrerte med Posten! I kjølvannet av denne opprullingen har mer enn 250 kiosker og andre salgssteder blitt oppdaget, men Posten bedyrer at bare et fåtall av disse befant seg innen deres eget distribusjonsnett.

Men når vi først snakker om kjølvann, så øker også beslagene. I begynnelsen av desember ga nemlig den danske tollens etterforskerne en håndsrekning. Ved en rutinekontroll av et containerskip i Århus havn, gjorde nemlig en toller et interessant funn. I en container bet en toller seg merke i et kontormøbel. At forsendelsen var adressert

til en postboks ved samme postboks-firma hvis innehaver nettopp var avslørt i frimerkeligaen i Sverige, kan jo ha hatt en viss innvirkning på vedkommendes nysgjerrighet. Og møbelet viste seg å inneholde ikke mindre enn 380 000 falske svenske frimerker. Opprinnelseslandet var Thailand. Dermed har beslagene så langt kommet opp i 1,1 millioner merker.

I et forsøk på å få bukt med bruken og distribusjonen av falske merker, har Posten selv gått ut med bilder som viser falske og ekte merker. Vi bringer dem videre her i NFT slik at dere samlere kan gå gjennom siste års svenske frimerkefangst for å se om noen forfalskninger ligger på lur.

Felaktig stans

Portoendringen endelig

Nå er det klart at vi får portoendring også i Postens enerettsområde. Det er jo Norges Bank sitt mål å få opp utlånsrenten, og Posten har de siste 25 årene vært en god medspiller i inflasjonens tjeneste. Samferdselsdepartementet har derfor godkjent forslaget om å øke prisen for A-brev frankert med frimerker til kr 6,50 opp til 20 gram innenlands, og 50-grams forsendelser til 10 kroner. Det ligger jo litt i kortene at det meste er klarert fra høyeste hold når frimerker med de nye valørene ligger ferdig trykket på lager.

1. april er datoen, så pass på å sikre deg noen gode forsendelser i dagene før og etter økningen... det er jo begrenset hva man kan få tak i av naturlig tilgang som frimerkesamler i dag.

Spesielt kan vel bruken av 6- og 9-kroners merker, nå som B-post, være interessant å dokumentere for ettertiden – og samlingen din?

Nytt bruksmerke i serien med motiver under havflaten, marint liv, er varslet 29. mars, denne gang i 10 kroners valør, beregnet

på vektclassen A-post inntil 50 gram. Samme dag skal det slippes et nytt miniark i serien om norrøn mytologi, og her blir det mulighet til å lage seg et par filatelistiske souvenirer. 6-kroners merket, oppført som 6 kr på frimerkeprogrammet for 2006, er valørløs, altså et A-merke. Som 6-kroners valør får frimerket imidlertid bare tre dagers kurseringstid!! Størst utbytte av å dokumentere dette godt skjulte faktum, vil jeg tro du kan oppnå ved å benytte to stykk A-merker på forsendelse mellom 50 og 100 gram, altså 12-kroners porto – en sats som vil øke til 13 kroner allerede tre dager etter utgivelse av merket!

Men siden så mange samler singelfrankering på brev og kort, ville jeg nok sendt av gårde noen slike også på 30. og 31. mars. Selve utgivelsesdagen stiller jeg meg mer skeptisk til, for da vil ettertiden fort bare klassifisere det som et FDC, og de har vi i utgangspunktet 60 000 stykker av.

I det hele tatt overrasker det meg at så mange samlere løper på postkontoret og får merkene sine pent stemplet på utgivelsesdagen – det er da så mye mer vanskelig å finne tidlig bruk av merker enn

førstedagsavstemplinger, men det er nå en smakssak... eller er det nå bare det?

Samtidig bør du ha i tankene at Norden-portoen forsvinner fra 1. april! Borte vekk; ikke mer subsidiering av Nordisk råds internpost.

Her gjelder i dag portosatsen 12 kroner for A-post opp til 50 gram. Med andre ord vil den nordiske samproduksjonen kun ha mulighet for 12-kroners satsen satt sammen av to stykk A-merker i dagene 29.–31. mars! 10,50-merket, som er den andre valøren i mytologiminiarket, er myntet på A-post inntil 20 gram med adresse "hele verden" etter 1. april. Imidlertid representerer denne portosatsen også korrekt frankering for B-post innenlands inntil 100 gram... Jommen sa jeg smør, for det betyr altså at her får man et frimerke med bare tre dagers kurseringstid for denne portosatsen! Løp og send!

Vi får også en utgave med ville dyr i norsk natur på denne merkedagen. Hele fem motiver skal porsjoneres ut i valørene 6,50 – 8,50 – 10 – 10,50 – 13. Skarpøyde lesere ser at også denne serien inneholder 10,50-valør som på liknende vis blir gyldig for 100-grams B-post innenlands i bare tre dager. I tillegg representerer den flust med muligheter for førstedagsbruk av de nye portosatsene fra lørdag 1. april. Sett av tid til en tur innom postkontoret denne dagen, (eller PIB eller postkasse som faktisk også tømmes på lørdager), for å sikre deg et par souvenirer.

8,50-valøren bør bli et morsomt merke, og ifølge frimerkeprogrammet kommer det hele fire slike i år (fem, hvis vi regner med høyre og venstre side i heftemerker). Dette blir porto for A-post opp til 20

I og med at Norden-portoen faller bort, blir det et Nordisk kaos av utgivelser den 29. mars – mer enn femti frimerker, blir vi fortalt.

gram i Europa (inkludert det vi pleide å kalle Norden), og med to merker dekker det også behovet for A-post inntil 100 gram i samme sone. I kombinasjon med et 6,50 dekkes også B-post ditto.

Et par 6,50 frimerker vil fra 1. april også dekke 50-grams A-post til Europa, noe som vil bli halve hensikten med 13-kroners merket. Et slikt + B-post fastverdi (eller 6,-) vil fra samme dato tilsvare 50-grams B-post til "hele verden"... noe som på naturlig vis garantert ikke vil forekomme i mer enn to eksemplarer på en lørdag. Her vil du få et knall-eksempel på kreativ førstedags bruk for å dekke ny portotakst (vel å merke hvis NFTs lesere flest ikke hopper på ideen). 13-kroner kan du sende innenlands som A inntil 100 gram. Her er det bare å ta kalkulatoren fatt og klistre i vei.

Regn også med at denne portøkningen vil dukke opp som aprilsnarr i en og annen lokalavis. Frimerkene får vi forhåpentlig tak i før neste NFT går i trykken. Lykke til.

Noe for polar-interesserte?

I forbindelse med portoforhøyelsen som trer i kraft 1. april, stiller Posten med nye frankeringsetiketter i automatene sine. Motivet er en søvnig isbjørn (den gjesper da?!), og vi får tro at fra de nordligste postkontorene med automater kommer dette til å bli en stor hit blant publikum. Polar-filатели er fremdeles, navneassosiasjoner til tross, et hett samleområde. Fra

den moderne norske filatelien, er det utvilsomt polar-motiver i form av frimerker, nå også etiketter, og spesialstempler i en mengde anledninger som fenger best blant utenlandske samlere. Enkelte har spesialisert seg på ekspedisjoner, mens motivsamlere gjerne lokkes av den prektige naturen og det arktiske dyrelivet.

Men når du nå tar på deg støvlene for å stryke på dør til nærmeste etikett-automat, så vær klar over at de merkene du får kjøpt over disk ikke er de samme som spyttes ut av automaten! Dette vil være etiketter med ferdig påtrykkede valører. De FDC som man kan få kjøpt, kommer således med disse versjonene av etikettene. Kjenner vi systemet rett, vil det nok også vise seg at papiret i disse etikettene fraviker fra de som selges fra automatene. Valørtegnene har også for vane å vise avvik i og med at de trykkes på samlersett-merkene, mens de printes i automatene.

I motsetning til tidligere år, vil det nå ikke bli anledning til å kjøpe FDC over disk. Derfor får du ikke sidestemplet dem på utgivelsesdagen på de aktuelle postkontorene slik det har vært tradisjon for. Samtlige offisielle FDC vil ha alle tre merkene, motivstempel med et stilisert avtrykk av en isbjørn-pote, og sidestempel fra Oslo. Derfor bør du som samler polar eller frankeringsetiketter, stå tidlig

opp lørdag 1. april, eller alliere deg med noen morgenfugler, for å få laget FDC med merker som genuint kommer fra automater. Alliance-poenget behøves også for å få dekket mer enn en håndfull utsalgsteder, siden automatene er spredd til forskjellige byer.

God isbjørnjakt.

Dobbelt anledning

Det har kommet oss for øre at du kan ha dobbelt anledning til å kjøpe anledningsfrimerkene som utkom 24. februar. Frimerker beregnet på Postens samlerprodukter, inkludert FDC og presentasjonsark, er nemlig trykket på et annet papir enn små-arkene som legges ut i salg ved postkontorer.

Det er lite trolig at man vil kunne spore fargeforskjellen på merker som har vært brukt og vasket av, men det er jo

tilsvar-ende liten sjanse for at folk plukker merker ut fra samlesettene for å klistre dem på brev... Her må det nok filatelister til for å skaffe seg begge stemplet på annen måte enn med motiv-førstedags-stempel.

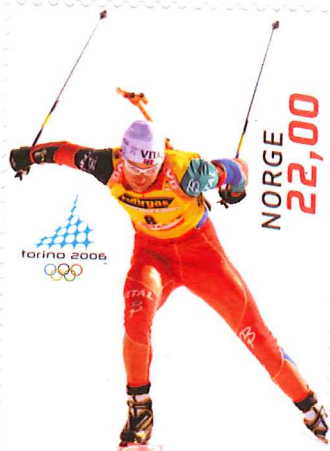

For postfriske merker kan du se forskjellen allerede når du holder merkene i hånden; den første leveransen til Frimerketjenesten har den matpapir-aktige klistrelappbaksiden som vi er vant til fra frimerkeruller.

Ett OL-gull per frimerke?

Du har sikkert sett dem allerede, men siden vi ikke hadde fått tilgang til årets OL-merker da forrige NFT gikk i trykken, tar vi dem med her. Dette er første gang Norge utgir OL-frimerker uten at vi står som vertsnaasjon for lekene, men vi føyer oss til det gode selskap av andre land som promoterer OL på klistrelappene sine ved nær sagt enhver anledning. Med de skyhøye medieskapte forventninger til gullrush som vi observerte i år, er det tilbøyelig å tro at dette bare er første kapittel i en lang rekke OL-merker hvert andre eller fjerde

år fremover.

Motivene viser henholdsvis Kari Traa og Ole Einar Bjørndalen i aksjon, og begge utøverne stilte til start i sine disipliner i februar.

Traa ble sølvmedaljevinner, og annonserte at hun legger opp som aktiv utøver etter denne sesongen.

Bjørndalen hadde i skrivende stund holdt seg til sølvmedaljer, og var mest bekymret over at skiprodusenten Madshus kom til å selge dårligere enn forventet dersom han ikke vant gull. Vi håper det kan hjelpe på salget at vi nevner Madshus her i NFT; tross alt er frimerkesamlere en kjøpesterk gruppe.

Bjørndalen samlet selv på frimerker som liten, men bemerker at det var sjelden å finne idrettsfrimerker på den tiden. Han husker imidlertid å ha fått et frimerke med Ingemar Stenmark på, og "det var stort". Kari Traas bestemor reagerte på nyheten med å si "Du er jo ikke dau engang!" da hun fikk høre nyheten. Alt ifølge Postavisen nr 3 2006.

Til neste vinter-OL er kanskje Kjetil André Aamodt og Lars Bystøl motiv-kandidater?

1-krone posthorn NK1421 med ny trykningsdato

For alle som samler papirtyper og marginaler med trykningsdatoer på moderne posthornmerker, eller bruksmerker generelt, kan vi rapportere at splitter nye ark med 1-krone posthorn har ankommet landet.

Trykningsdatoen på dette opplaget er 16.01.2006, men enda mer gledelig er det at frimerkearkene først ankom Frimerketjenestens lager 7. februar. Det vil med andre ord si at det fremdeles er en sjanse for at de ikke har blitt distribuert til postkontorer idet du leser disse linjene. For en gangs skyld har du dermed et fortrinn i jakten på tidligste kjente avstempling.

Siden vi ikke har fått se merkene ved selvsyn, kan vi ikke gå god for at det er foretatt forandringer i designet, og vi antar derfor at det dreier seg om det samme bunnfeltsrasteret som Norgeskatalogen kaller type II.

Men hvordan Norgeskatalogen kommer til å behandle dette opplaget, får vi vente med å se inntil den nye utgaven foreligger i septeber.

Imidlertid kan vi avsløre at merkene denne gang er trykket på en *ny type papir* fra Tullis Russell!

Grønnfargen på merkene synes å være en anelse mer matt enn ved forrige opplag, får vi opplyst. Lykke til i merke-jakten.

Slutt med straffeporto?

Neppe i Norge, for, som noen av dere allerede har merket seg, har Posten satt i gang et nytt system med digital avfotografering av underfrankerte forsendelser og derpå følgende utsendelse av regning til avsender. Denne fakturaen skal ikke betales med frimerker, nei, her er det bank-innbetaling som gjelder. Og det vil Posten aller helst at du skal ordne et annet sted enn på Posten! Ja, for "bruken av banktjenester falt med over ti prosent i fjor, og er et rent tapssluk for Posten", kunne Dagens Næringsliv melde da årsresultatet ble lagt frem i slutten av februar. Faktisk dreier det seg om kostnader i størrelsesorden 250 millioner som Posten vil kvitte seg med ved å sette sluttstrek for banktjenester. Men tilbake til straffeporto:

Nylig satte Posten i full drift et nytt system for portoregninger. De tidene da slikt ble behandlet lokalt, med utfylling av blanketter for hånd, er over. Til Postavisen sier rådgiver Vegar André Johnsen, i avdelingen Distribusjonsnett Produksjon, at omleggingen skyldes nye skriftformer i regnskapsloven. Men noe som ikke nevnes i denne sammenhengen, er at Verdenspostforeningen (UPU) sysler med regler som medfører at underfrankerte sendinger er å betrakte som ubesørgede, og derfor må returneres til avsender (enten direkte eller via poståpning). Tenk hvilken jobb og ekstrakostnad dette ville medføre for Posten!

Teoretisk sett skal det nå også bli mulig å få en "sentral oversikt over manglende porto på kontor- og privatpost", uttaler IT-sjef Heidi Ihle Edvardsen i Distribusjonsnett til Postavisen. Her er nok tanken å kunne luke ut de firmaene som til enhver tid forsøker å underfrankere post for å spare noen kroner.

Til sammen er det nå utplassert 17 fotostasjoner

ved postterminalene, og som frimerkesamlere vil vi først og fremst merke denne endringen ved at sendinger som er veid og funnet for tunge, skal stemples med PORTO KONTROLLERT for å unngå dobbel eller trippel oppkreving senere i systemet. Ifølge Postavisen var 13. februar datoen da prøvedriften var ferdig og systemet fullstendig implementert.

Da gjenstår det for oss samlere å se hvor effektivt dette systemet virkelig er. Høyt tidspress på terminalene etter kassetømming, fører, som vi ser så å si daglige spor av med ustemplet post, til at mye flyter rett gjennom. Du kan jo omtrent frankere med merker fra Sverige uten at det gir seg utslag på noen måte, uten å oppfordre noen til å forsøke.

Men samtidig er det viktig for oss samlere å se dette som et ledd i Postens videre utvikling innen brevpostformidling. Hva blir neste skritt? "I løpet av 2007 vil alle postterminalene i Norge få installert utstyr som automatisk skal scanne alle frimerker", skriver Aftenposten. I praksis vil dette kunne bety at forsendelser med avvaskede, brukte steinbiter (som jo ofte viser seg å ha svake stempelavtrykk, noe tilsvarende svake øyne ikke klarer å skjelle når de sorterer frimerkeklippene sine) lukes ut og faktura for

manglende porto sendes avsender. Videre kan det dreie seg om gjenkjenning av kombinasjoner som tilsvarer korrekt porto, slik at også underfrankerte forsendelser siles ut, eller det enkle faktum at et frimerke ikke ligger i maskinens "minne". Men først og fremst er nok formålet å unngå manglende avstempling av frimerkene, noe Posten sikkert har innsett at beløper seg til flerfoldige millioner kroner om året. Samtidig beveger vi oss mot stadig større og mer sentrale terminalanlegg, slik at vi om noen få år kan oppleve at all post i Norge som hovedregel blir stemplet ved en håndfull terminaler. Skrekk og gru.

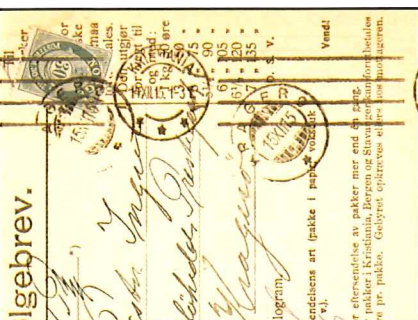
I mellomtiden kan det være smart av deg å la være å rive av frimerker som kommer ustemplet på konvolutter som også har terminalmarkeringer på seg, for å si det sånn.

Portoregning er passé.

Norske maskinstempler – fra gråstein til gull

I løpet av det siste halve året har NFT fått en del henvendelser angående norske maskinstempler. NFT publiserte i nr 8/2003 en artikkel om maskinstempler. Den avsluttet med ordene: "Historien om maskinstemplerne vil fortsette i NFT", men siden den gang har det knapt stått avbildet et maskinstempel her i tidsskriftet.

Flere forhold tyder på at en artikkelserie om maskinstempler er etterlengtet. De referanseverk som tidligere er laget, er fulle av hull, noe enhver samler for lengst har innsett. Anders Langangens hefte over brevstemplingsmaskinene (til salgs fra Oslo Filatelistklubb, se klubbens sider under www.filatelist.no), forsøkte langt på vei å sette rotet i system ved å formidle informasjon funnet i gamle arkiver, mens katalogkomiteen for maskinstempelboken fra 1978 (!!) jobbet motsatt vei – ved å gå gjennom materiell som de fikk tak i – uten altfor mye hell, vil enkelte samlere si. De siste årene har samlere løpt rundt på messer og utstillinger med en lufse av kopierte ark i hånden på leting etter maskinstempler med tekstklisjeer. Dette er en arbeidsliste som Finn Aune har utarbeidet, men om den noen sinne blir til bok eller katalog, er heller vanskelig å forutsi.

Eksempel på uvanlig bruk: Avtrykk fra brevavdelings-stempel på følgebrev for pakke.

Den første reklamehilsen, tatt i bruk november (?) 1912. Anledningen var verdensutstillingen i hovedstaden halvannet år senere. Men her er nok reklametrykket på konvolutten mer interessant for samlere enn selve stempelet. Stempeldato 2-12-12.

Da jeg forleden fikk fore-spørsel om å vise sjeldne maskinstempelavtrykk, begynte jeg å bygge på spørsmålet. For hva er egentlig et sjeldent maskinstempel eller -avtrykk?

I og med at vi taler om maskinell behandling, må vi regne med og akseptere at en anseelig mengde brev og kort har passert gjennom enhver stempelmaskin til ethvert tidspunkt. Unntakene finnes dog, men med tanke på at allerede den første maskinen som var i bruk i Norge klarte å stemple 100 forsendelser i minuttet, og Krag-Hansen maskinene som avløste denne glatt kjørte gjennom 5-600 i minuttet – med senere forbedringer opp i 1 000 til 2 000 – forstår man sikkert at det fort ble både 20- og 30 000 avtrykk i løpet av en dag ved de største postkontorene. Vi får ta denne diskusjonen underveis, for jeg er sikker på at mange har gjort seg liknende tanker.

Foruten kapasitets- og kvalitetsvurderinger, er det vanlig at samlere vurderer objektene sine etter følgende kriterier: Tidlig bruk av stempelet (helst førstedags, hvis sådan kan bekreftes), sen bruk, forandringer gjennom bruksperioden eller uvanlig bruk

(f eks på portokvitteringer), og feilaktige innstillinger. Til den siste gruppen hører feilstilte datoer (som 32-12...) og tall/klokkeslett, samt datostempel og reklameklisje snudd på hodet.

Tradisjonelt, hvis vi da egentlig har noen tradisjoner å snakke om i samling av maskinstempler, har maskinstempler blitt delt inn i to kategorier: med tekst og uten tekst. Tekst i denne forstand, later til å ha betydd hva enn som ikke er en bølgete eller rett linje.

I skrivende stund observerer jeg en nettauksjon der et objekt bestående av to slitne konvolutter frankert med 20-øre løve I, har gått opp i 167 kroner. Svaret ligger nok å finne i maskinstemplerne: Det ene har reklameklisje for NORGES VAREMESSE 1924, og det andre er utstyrt med STØTT NORSK ARBEID, datert 8 IX 24, som er dagen etter at messen stengte – og begge er fra samme stemplingsmaskin. For mer enn én samler, ser det derfor ut til at denne datoen er interessant. I tillegg kan man si at Varemesse-stempelet fra 1924 ikke er det enkleste å finne, selv om hundretusenvis avtrykk ble laget. Mye av grunnen til at maskinstempler kan forveksles

Eksempel på forandring i brukstiden, og sen bruk: Det første maskinstempelet fra bancoavdelingen, med teksten Norge R, ble senere overført til pakkepostavdelingen med bokstavene filt bort. Ifølge maskinstempelboka fra 1978 brukt mellom 17.1 og 31.12.1913, men i begge retninger har det vist seg naturlig å justere brukstiden. Her er datoen 19 XII 14.

med ordet sjelden, finnes nemlig i det faktum at de støver ned i esker og poser på loft og i kjeller rundt omkring (på konvolutter, brevkort og postkort), hvis de ikke allerede er revet av, vasket og samlet i store kvanta som masseware. Nettopp der ligger hovedutfordringen for en maskinstempelsamler: å få materialet frem i dagen.

Selve stemplingsmaskinene er også verd en nærmere titt. Den første som kom til Norge, var en kanadisk konstruksjon som stemplet rett opp-og-ned i en mekanisk bevegelse med frekvens på ca 100 kladanker i minuttet. Den plasserte stempelet på en måte som senere har fått betegnelsen halvstemplingsmaskin (altså et begrenset område på konvolutten). Maskinen måtte dessuten håndmates, og derfor var det ikke allverdens personellbesparelse man fikk ut av investeringen. Posten hadde klokkelig valgt å bare leie denne maskinen, og etter mindre enn et år på postkontoret i Kristiania, bar det rake veien tilbake til agenten. Etter sigende skal 3. august 1903 være første kjente stemmeldato – en dato jeg tror Tom Woxen viste i sin samling på OSLO2005 (eller var det fjerde?). Kanskje vi får aktivisert Tom til å skrive noe mer om dette stempelet her i NFT?

Allerede fra januar/februar 1903 har Langangen funnet kildemateriale som forteller at Nils A Krag og den unge, lovende, mekanikeren Gustav A

Hansen holdt på å revolusjonere stempelmaskinbransjen. Deres stempel-maskin bygde på patenter med en roterende stempel-sylinder og bunkevis mating av brev og postkort. Dessuten etterlot den et stempelavtrykk som i teorien kunne fylle lengden eller bredden på enhver konvolutt, uansett størrelse. I tillegg kunne de første maskinene håndtere tykkelser opp til 6 millimeter, noe som gjorde at rekommanderte brev også egnet seg for maskinell stempling. På Postmuseet pleide man å kunne se den første hånddrevne maskinen som ble innkjøpt til bancoavdelingen i Kristiania i 1905, og samme sted ble også datostempel-enheten fra den kanadiske Bickerdike-maskinen (uttales "Bikkerdaik") oppbevart.

En sak som stadig er et tilbakevendende problem ved samling av maskinstempler, er det å tyde stemmeldatoen. Feilstilling kan forekomme en sjelden gang, men feiltolking av datoen er et større problem. Tall som 0, 3, 5, 6, 8 og 9 kan være ekstra vanskelige å tyde korrekt. Som filatelister flest, heller også maskinstempelsamlere innimellom til muligheten for en sensasjonen istedenfor å utvise objektiv dømmekraft. 1918 kan fort bli til 1913, med andre ord. Andre sliter med å tolke romertall II som arabertall 11, eller feilleser i farten IX som XI. Her gjelder det å holde tunga rett i munnen, og støtte seg på alt fra dateringer og mottaks- eller transittstempler til tolking av tekst i f eks brevinnhold eller på postkort. Hvis det

eksempelvis står "fastelavens" på et postkort, er det lite trolig at stemmeldatoen er fra november. Problemet forsterkes ytterligere ved at maskinstempelavtrykkene til tider er meget svake; dette gjelder spesielt på kort og tynne forretningskonvolutter.

Til sist vil jeg rette en oppfordring til alle som samler maskinstempler om å bidra til denne serien. Teoretisk bør det finnes materiale nok for de neste ti årene, men vi får da håpe at det kommer en god katalog eller allment tilgjengelig oversikt innen den tid.

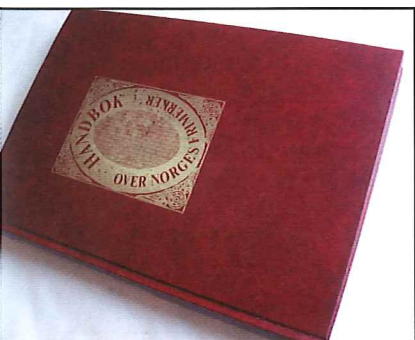
Marius

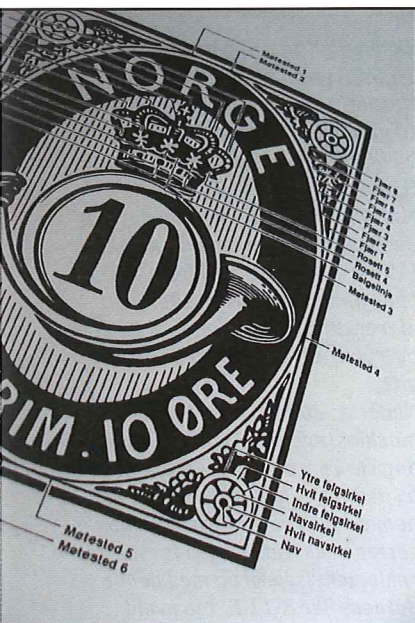
Eksempler på tidlig bruk: Øverst: 16.6.05 er en fredag, og på tirsdag samme uke skriver Krag til postmesteren at maskinen vil bli installert torsdag eller fredag (Langangen 1994, 36).

Midten: 26.10.06 er tidlig dato for dette stempelet som Langangen (1994, 36-37) antar ble levert i begynnelsen av november. Men klarer du å finne et enda tidligere avtrykk? Utfordringen er herved gitt.

Nederst: 20 XII 12 er ifølge maskinstempelboka fra 1978 én dag før første registrerte dato av denne reklamehilsen som er nummer to i rekken. Samme bok setter brukstid for den første reklamehilsen til og med denne datoen. Her 8-11 E, sen kveld.

Samlere som har gjort seg til eksperter på utvalgte norske frimerker, især de forskjellige posthornutgavene, har som oftest én ting til felles, enten de vil innrømme det eller ei: NK100. Ti-øres posthornutgaven uten flekk i bøylen har unektelig æren av å være det posthornmerket fra klassisk tid som er lettest tilgjengelig i større kvanta. Som utgangspunkt for spesialstudier, med tanke på lommebok og muligheter, er dette Kongen av posthornmerkene. På den tid da det faktisk ble stilt ut

samlinger i ungdomsklassene, var 1909/19-utgaven selvskreven her. Og for noen har det fortsatt å være en lidenskap. To av disse er Åge Brudeseth og Magnar Hansen fra "Arbeidsgruppe posthorn 1909-1929" – forfatterne av det nyeste tilskuddet i håndbokserien: *Chr Holtermann Knudsens produksjon, bind VIII, antikvautgavene 1909-1929 (NK100 og 120)*.

Det er nesten noe selvmotsigende over den første setningen i bokens forord, men samtidig fanger disse ordene hva de fleste av oss tenker når vi ser et eksemplar av NK100: "det ordinære 10-øres frimerket". Uttrykket "ordinært" henspeiler nok mer på opplaget enn merkets iboende kvaliteter, for av de 546 500 300* merker som nettoopplaget er beregnet til, deler forfatterne merket inn i to fellingsplater med til sammen 17 plateoppsetninger i tidsrommet desember 1909 til juli 1921! Skiftet i normal brukstid for de to platene er i fjerde kvartal 1917. For NK120 er det snakk om et tiendedels opplag og to plateoppsetninger basert på NK 100 II men med utskiftning av klisjeer. (* med fradrag for merker returnert fra postkontorer, hvilket ikke har latt seg gjøre å danne en oversikt over).

Med det er rammen for boken satt, og jakten på kjennetegn for de forskjellige oppsetningene kan begynne. Med det blotte øyet er det til dels mulig å grovsortere de forskjellige oppsetningene etter trykkkvalitet, farge, papir og tagging. Tro ikke at 14½ x 13½ perforering er ensbetydende med et homogent resultat. Håndboken skiller mellom normal tagging, ekstremt bred tagging, og ekstremt smal tagging – og hypoteserer med sammenheng

mellom fellingstyper og tagging. Blant annet forekom det et skifte av perforeringsutstyr på trykkeriet på denne tiden, noe som i seg selv kan være et velegnet emne for en én-rammes utstillingssamling.

Med et vilkårlig utvalg NK100 foran meg, helt utover arbeidsbordet fra en pergamyntpose jeg fant langt bakerst i en skuff hjemme, og under godt arbeidslys, grovsorterer jeg raskt de mest hårreisende eksemplene på farge og trykkkvalitet i noenlunde riktige kategorier etter bokens beskrivelse. (Nåja, det tar meg noen timer, men i frimerkenes verden er ikke det særlig å snakke om, eller hva sier du?) Klisjékjennetegnene, som er delt inn i felles-kjennetegn og spesifikke for de forskjellige oppsetningene, gjør meg i stand til snart å kunne fordele de små haugene med merker ytterligere. På merker med tydelig stempeldato, går det noenlunde greit å ordne merkene etter bruksdato, i alle fall fra de større postkontorene, men etter nærmerer undersøkelser, blir det en tendens til å bomme her. Og da jeg leser gjennom boka for andre gang etter denne sorteringsjobben, går det et lys opp for meg når det gjelder å bomme på stempeldatoene: merker fra rull følger ikke slavisk det normale mønsteret!

Rullemerkene, som ble levert i mange omganger, kan med fordel også settes opp som en interessant én-rammes utstillingssamling, bare for å ha nevnt det. Her er opplysningene i håndboken så gode at det bare er å vente på at den første samlingen skal dukke opp – kanskje allerede på Norfilex til

Takket være pakkeposten og økende portosatser, er det ikke vanskelig å finne striper og blokker av NK100 med opptil seks merker. Litt vanskeligere er det nok med NK120...

høsten? Men, siden rullemerkene gjerne ble revet opp skjevt, har nok store mengder blitt kassert av tagge-tellende samlere opp gjennom årene, så hvor mye som finnes av disse, spekuleres det ikke i. Totalt utgjorde de ca en prosent av nettoopplaget, men mange merker som går for å være rullemerker kan nok vise seg å stamme fra ruller laget på privat initiativ av budene i forskjellige storby-firmaer. Her er det altså rom for egen forskning, et viktig element i bedømmelsen av utstillingssamlinger. (Heftemerker av NK100, på den annen side, omtales i håndbokseriens bind IV om generelle opplysninger, sier forfatterne, så her er det lite hjelp å få med denne boken).

Håndbokens megetsigende illustrasjoner er kjærkomne for veiledning i jakten på riktig oppsetning, og jeg tar meg i å tenke at "jommen er det mye jeg har tenkt over, når jeg har sett disse merkene på kort og brev gjennom årene, som jeg egentlig bare har fortrent". Alt det vi "normale" samlere først og fremst tenker på som "flekker" eller "brudd" eller "fluelorter" har en plass i et sindig system, og er fingeravtrykk gode som noen for posthornmerker – kanskje ekstra mye så av dette merket, fordi så ufattelig mye av opplaget har blitt tatt vare på i forhold til de tidligste utgavene av posthornmerkene, da frimerkesamleriet bare gikk ut på å fylle mest mulig ruter i fortrykksalbum.

Om du har et NK100 stemplet for 6. januar 1909, sitter du på en riktig godbit, for håndboken noterer dette som første kjente bruksdato.

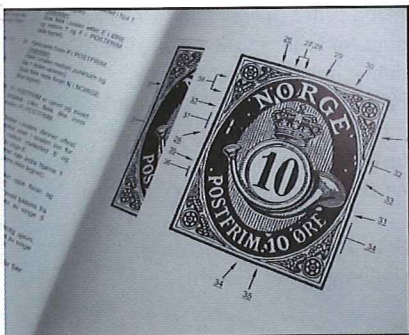
I forhold til de fleste av håndbøkene, som er beregnet på ihuga samlere av enkelte frimerkeutgaver – og som gjerne sliter med å finne egnet forskningsmateriale – er NK100 så "ordinært" at hvem som helst

av oss som samler Norge, kan ha stort utbytte av å pusle med boka og merkene sine i frimerke-fritiden. Selvfølgelig er det snakk om mye spesialisert kunnskap som renner ut av forfatterne, men det gode med NK100 (og NK120 for den saks skyld), er at mye udekket grunn fremdeles finnes, og at store enheter ikke er umulig å oppdrive selv fra egne dublettposer og sigaresker. Forfatterne gjør leseren tidlig klar over problematikken med å komplettere denne utgivelsen, og har nok innerst inne et håp om at denne boka kan bidra til at enda mer blir kjent om merkene. Hvis man går tilbake til Nordisk Filatelistisk Tidsskrift for en 70-80 år siden, finner man stadig notiser fra samlere som har funnet et og annet avvik ved gjennomgang av x-antall tusen eksemplarer.

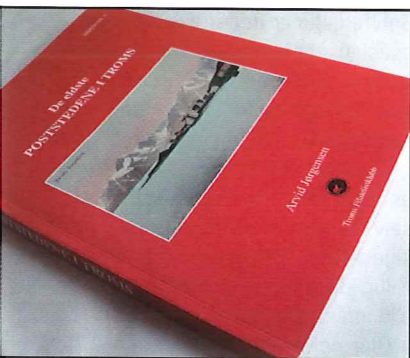
Fremdeles kan du få tak i brev frankert med NK100 til en krone stykket i større partier, og noe mer enn ti kroner på internettauksjon hører vel til unntakene. Penere objekter med striper eller blokker på forsendelser, behøver ikke koste stort mer enn en frossen pizza de heller. Nylig fikk jeg se en lott med i hovedsak bunt på bunt NK100 (fra en kommende auksjon), pakket i 1916, så det er klart at mye materiale aldri har blitt behandlet, belyst eller besett etter de metoder og kjennetegn som forfatterne her har samlet sammen til et markant bind i posthornmerkens verdenskjente historie. Her er det "ordinære" satt i system på en slik fremragende måte at det med ett fremstår som "usedvanlig". Denne boka gjør, for de som har boka tilgjengelig i hylla, ethvert NK100 eller NK120 til et spennende objekt.

Marius Gabrielsen

som hadde det så koselig med å omtale denne boka at hans bedre halvdel ikke trodde det kunne dreie seg om "jobb"...

De eldste poststedene i Troms

Arvid Jørgensen har i løpet av de siste årene publisert en artikkelserie om de eldste poststedene i Troms gjennom Troms Filatelistklubbs medlemsblad, TFK-nytt. Epoken strekker seg fra 1777 til 1859, og disse artiklene har nå blitt samlet i et særtrykk. Tja, særtrykk og særtrykk, Fru Blom: da det her er snakk om 170 sider, vil jeg heller referere til produktet som en bok.

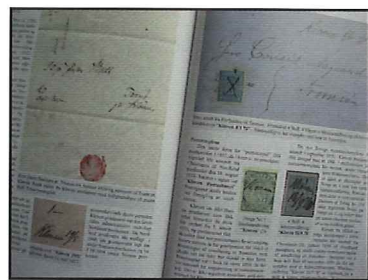
Observante lesere av NFT vil ha lagt merke til auksjonsfirmaet Moldenhauer sin annonse på side to i denne utgaven. Der annonseres det at nettopp Jørgensens samling, som denne boken bygger på, skal selges til høsten. Store deler av boken, og Jørgensens egen samling, er inspirert av det arbeid postmester Einar B Eriksen en gang i tiden gjorde med å innhente data om nordnorsk posthistorie. Eriksen sørget også for å nedtegne innholdet av eldgamle dokumenter med et språk som er forståelig for oss i dag. Nå er det nok med et ørlite håp om at andre vil ta over stafettpinnen at Jørgensen og Troms FK publiserer denne boken, og etter å ha lest den, er jeg rimelig sikker på at mange vil få lyst til å gyve løs på samleområdet.

Etter seks siders innledning om historien bak igangsettelsen av postgang til Nord-Norge, hovedpostruta og alternative postveier, ankommer vi Tromsø postkontor som er fylkets

eldste. 35 sider senere har vi beveget oss hundre år frem i tid, stiftet bekjentskap med prester og poståpnere, flotte filatelistiske objekter, og stempler av alle slag: fra signeter til portotall, rekommandasjon og stedsstempler. Deretter går vi løs på postgårder og poståpnerier, med mye lokalhistorie, bilder og filatelistiske godbiter; alt ledsaget med utdrag fra gamle sirkulære og skrivelser. Flere av illustrasjonene har Jørgensen samlet inn fra venner og bekjente for å gjøre helhetsinntrykket så godt som mulig, og jeg mener han har fått dette til på en utmerket måte. Den eneste innvendingen jeg har til illustrasjonene, er at bildeteksten kunne hatt godt av en ekstra gjennomlesning før boka gikk i trykken.

Jeg fant meg riktig så godt til rette med denne boka på sofaen. Med tanker til utallige skildringer fra våre nordligste fylker, i både romans og spillefilms form, begynte jeg å leve meg inn i forholdene som posten på den tid opererte under i mangt et handelssted eller prestegård. Det var heller ikke her fritt for knivinger i forbindelse med postgangen og embedene: det kunne være hauk over hauk, og sterke motsetninger som førte til avskjedigelser og flytting av poststeder. Selv det vi må kalle små forsinkelser, den lange postgangen tatt i betraktning, ble behørig rapportert og gjenstand for undersøkelse. Der vi i dag må smøre oss med tålmodighet, og opptil fem dagers ventetid i transitt på Gardermoen for rekommanderte utenlandsforsendelser, skulle det ikke mer enn fem timers venting på uthvilte posthester til før stor ståhei brøt løs i gode, gamle dager.

Rasjonalisering og valg av beste sted for plassering av poståpneriene, hadde den gang, som nå, et aldri så lite innslag av politisk

flesk. Spesielt kortest mulig vei for korrespondanse mellom fogder og lensmenn spilte en stor rolle for valg av poststed. Vi kan derfor også tenke oss at bekjentskaper og de rette forbindelser var like viktig, og når vi ser bilder av folk som hadde disse stillingene, blir postgangen med ett så nært og personlig. Tenk, var det slik hun eller han så ut, som stadig slo så pene stempler fra det og det stedet. LYNGEN er jo et stempel man ser mange flotte avtrykk fra på klassiske norske merker, og ut fra bildet å bedømme var det en stødige hånd som sto for postarbeidet der. Anne Margrethe Hallen, sjef for Havnnæs poståpneri fra 1858 til 1868, ser derimot mer furet og værbitt ut. Hennes postetterfølger, Johs H Giæver, har derimot på bildet klint inn håret med pomade og ser helt klar ut for nyttårsball. Kremmerblikket er heller ikke fraværende, og som kjøpmann og poståpner holdt han det gående til 1918.

Det eneste jeg i farten savner ved boken, er kart som viser plasseringen av poststedene – og aller helst også forbindelsen med hoved- og bipostruter. Med dem ville nok noen flere brikker falt på plass i puslespillet.

Jeg synes Jørgensen fører et godt fortellerspråk, og vil anbefale denne boken for samlere av hjemsted- og posthistorie. Foruten interessante betraktninger, vil leseren kunne lære mye om hvordan en slik samling kan struktureres.

Boken koster kr 295,- og er tilgjengelig fra Skanfil.

Marius

Hei alle samlere

Hvordan går det med din

frimerkesamling?

Har du en frimerkesamling som du er stolt av; kanskje du har laget ditt eget frimerkealbum?

Vil du fortelle andre om din

frimerkesamling? Jeg vil at du skal skrive litt om din frimerkesamling: Hva du samler på, hvorfor du samler på det, hva som er artig med å samle på akkurat det du gjør. Og hvorfor andre burde samle på det samme som deg. Ta noen bilder av deg og frimerkene dine, og putt noe av det du har på scannen.

Dersom du klarer dette vanker det er liten gave til deg.

Det er også fint om du som juniorleder tar noen bilder og lager en liten reportasje fra din klubb slik at andre kan se hva dere gjør. På den måten kan ungdomssidene bli brukt til å utveksle erfaringer.

Hvis dere er ute og reiser og har en frimerke-historie å fortelle, kan dere skrive inn om dette også. Ungdomssidene er til alle unge frimerkesamlere.

Frimerkehilsen fra
Frode

Konkurransen

Hva er motivet på turistmerkene som ble utgitt i 2000?

Riktig svar sender dere til Frode.

Til julekonkurransen var riktig svar alternativ c, og tre heldige vinnere får tilsendt hver sin haug med fjorårets frimerker fra rundt omkring i verden. Disse tre er: Trym Valvatne (Lakselv), Eilif Lande Wekre (Nesoddtangen) og Glen Joramo (Oslo).

Vi gratulerer så mye, og håper dere vil dele med de andre i klubben hvis det skulle være noen frimerker dere har fra før eller ikke behøver selv.

Internettssidene våre oppdateres på løpende bånd. Har klubben din noe å presentere? www.frimerkeungdom.no

NFU
Norges frimerkeungdoms sider

Fra frimerkets historie

Vi vet ikke hundre prosent sikkert hvem som først kom på ideen med et frimerke. Vi vet heller ikke når det først fantes noe slikt. Det historikerne har klart å finne frem til, er at i 1653

ble det brukt et oblat som ble klebet på postforsendelsen som et bevis på at porto var betalt. Dette var i Paris, men kanskje har det vært merker før den tid også.

Problemet med dette Paris-merket, er at ingen levende mennesker har sett det. Disse oblatene ble kalt *billets de port payé* (som på norsk betyr omtrent porto-betalt-merker), og skal ha hatt påtrykket en tekst som sa at porto var betalt + årstallet 1653. Vi vet bare om dem fordi det har stått om dem i de franske avisene fra den tiden. Og vi vet heller ikke med sikkerhet om de hadde lim på baksiden, eller om folk måtte feste dem på andre måter, for eksempel med lakk som de smeltet over vokslys, eller sørge for å ha eget klister – kanskje til og med klister laget av mel og vann!?

Det følger også en lang røverhistorie med til disse merkene. Den vil ha det til at en hertuginne, som var forelsket i politisjefen i Paris, oppfant disse merkene for at ingen skulle kunne vite at det var hun som sendte brev til ham. I så fall giftet de seg nok etter en stund, eller så varte ikke forholdet deres så altfor lenge, siden merkene antas å ha forsvunnet etter noen få år.

Hvis du slår opp i et leksikon, kan du regne med at det forteller at oppfinneren av frimerkene, slik vi kjenner dem i dag, var en engelskmann ved navn Rowland Hill. Men slik det ofte er når noen får en glup tanke, har også andre tenkt den. I Skottland mener man derfor at Hill må dele æren med den skotske bokhandleren, boktrykkeren og avisutgiveren James Chalmers. Han var en mann som ivret for reformer på mange måter, og mente at skatter og

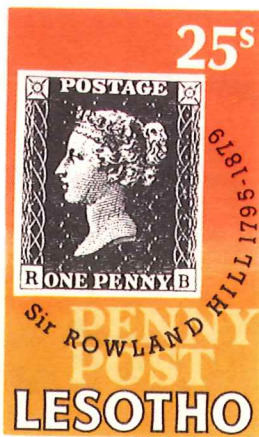
avgifter måtte settes ned eller forsvinne helt. Dessuten syntes han at posten mellom Dundee og London tok altfor lang tid. Til slutt klarte han å overbevise Posten om at det gikk an å sende brev mye raskere uten at det skulle koste mer. En av ideene hans var å lage firkantede merker med gummi bak som skulle fortelle at brevene var ferdig betalt og ikke behøvde å kontrolleres og skrives inn i en masse registre underveis. For det var slik posten gikk på den tiden, med masse kontorarbeid og lange lister som fulgte postsekken. Tenk bare selv hvor lang tid det måtte gå når alle brev skulle veies for å kontrollere portoen hvert sted, og så skulle navn og adresse kontrolleres og kanskje til og med enda en gang skrives på en liste – for hvert brev i postmannens sekk!

Slik hadde vi det i Norge også i gamle dager, men fra 1848/1849 begynte man å gå bort fra dette systemet. Det ble de første forberedelsene til at vi tok i bruk frimerker fra 1. januar 1855. Visste du forresten at det første norske frimerket var i salg allerede i desember 1854, og at man kunne sette dem på brev og postlegge brevene i slutten av den måneden? Det er slikt som man fort glemmer når man feirer 150-års jubileum 151 år etter at merkene først ble solgt fra postkontorene.

James

Chalmers ble også fort glemt av frimerkehistorien. Han lanserte ideen sin i 1834 – seks år før Rowland Hills postreform med frimerker

ble innført i England (den ble foreslått i 1837 og ble godkjent i 1839). Hvorfor Rowland Hill gikk av med seieren, kan vi bare lure på, men det hadde nok noe med politikk å gjøre. Dundee ligger fryktelig langt fra London og maktens sentrum, mens Rowland Hill holdt til i London-området og hadde nok de rette kontaktene. Og derfor blir han betraktet som frimerkets far. For eksempel var James Chalmers sine merker kvadratiske med en runding i midten, og teksten *General Postage One Penny*. Rowland Hill sitt opprinnelige forslag, lignet visst veldig, men da han skulle *design*e sitt merke, valgte han klokkelig dronningens hode sett fra siden. Den dag i dag finner

du et dronninghode i profil på alle Englands frimerker, så det er en tradisjon som har holdt seg godt, kan man si.

Fra mai 1840 kunne man derfor, med ett eneste frimerke festet på brevet, sende sine ord så langt man ønsket innenfor rikets grenser (forutsatt at det var den laveste vektklassen, selvfølgelig) – akkurat slik som vi gjør i dag.

Men frimerket var ikke den første nyvinningen i posten det året. Aller først kom nemlig to forskjellige helsaker (brevpapir eller konvolutter med påtrykt motiv som var forhåndsbetalte med porto)... Derfor var det vel så populært å samle på brevkort og postens offisielle konvolutter som på frimerker de første 50-60 årene som fulgte. I dag er det langt fra så mange som samler brevkort, så du kan få tak i selv de eldste ganske billig. Rent dekorative er mange av dem også.

Både Chalmers og Hill foreslo at merkene skulle stemples med et spesielt stempel slik at de ikke kunne brukes om igjen. Det mest vanlige stempelet å se på det første frimerket, *One Penny Black* som det kalles, er derfor et merkelig kors som mest av alt likner på en firkløver. I Norge fikk man også for seg at de vanlige datostemplene, som mange posthus allerede hadde, ikke var gode nok til å sverte frimerkene slik at de ikke kunne brukes om igjen. På den tiden fryktet man inntektstapet ved at frimerker på brev ikke ble stemplet, men som du ser i dag går Posten med rekordstore overskudd selv om bortimot ti prosent av all posten du får ikke har stempel på frimerkene. Derfor er det mest vanlig å se de første norske frimerkene med riststempler eller nummerstempler.

Englands første frimerke blir kalt *One Penny Black*, og det var Sir Rowland Hill som tegnet det.

Verdens første frimerke, slik vi kjenner dem, ble offisielt tatt i bruk 6. mai 1840, men de er også kjent stemplet før denne tid. Datoen 2. mai, i byen Bath, har lenge vært regnet for første dato og sted det er kjent fra. Samme dag kom det også et blått to-pence merke, men det har kommet helt i skyggen for lillebroren, det sorte merket.

Til tross for at det første frimerket er helt fra 1840, er det ikke så sjeldent som mange vil ha det til å være. I fjor høst kunne man lese i *Frimerkeposten* at når de en sjelden gang kommer på auksjon, blir det stor kamp om dem. Det er helt feil; de kunne nesten vært premier i konkurransen her på ungdomssidene. På fine brev er de mer ettertraktet, og på kort er de skikkelig sjeldne.

Hvis du sjekker nøye de merkene du har bilder av her, vil du se at de bokstavene som står i de to nederste hjørnene er forskjellige. Det har med hvordan man trykket merkene, hvordan de ble satt sammen til plater som man så festet i trykkpressen. Visstnok ble disse bokstavene slått inn med hammer og et tynt stempel. Enkelte bokstavkombinasjoner er mer vrienne enn andre å få tak i, og en av grunnene til at dette merket har fått så mye oppmerksomhet, bortsett fra at det er det første, er fordi noen fant ut at de kunne samle alle de forskjellige bokstavkombinasjonene.

Senere fikk engelske frimerker skrevet inn forskjellige tall mellom krusedullene ute på sidene av merkene, og det så svakt at man noen ganger ikke kan lese dem klart under en lupe engang. Gjett om folk begynte å samle på disse tallene også... Joda, helt riktig – og mange ble helt forstyrret hvis de trodde at

Hva er egentlig et frimerke?

Frimerke, slik vi kjenner det, og som det ligger i ordet, er et oblat som forteller at det er betalt for en postbefordring. Et oblat er et merke, og postbefordring er det samme som en tjeneste. Til å begynne med var denne tjenesten synonymt med brevsending, men hvis du har sett postkvitteringer med frimerker på, da har du sett at frimerket også kan være betaling for en betalingstjeneste. I alle fall pleide det å være slik, for i dag er vi på vei tilbake til at frimerker brukes på brev og kort... og da for det meste av privatpersoner.

de hadde funnet et sjeldent eller ukjent tall.

Siden det til å begynne med bare fantes to frimerker, var det ikke så vanskelig å ha en komplett verdenssamling. Verre ble det 30 år senere, men på det tidspunktet var det fremdeles samlere som hadde alle verdens frimerker. Tenk om du skulle forsøkt noe slikt i dag! Det hadde blitt helt umulig. Verdens største samling av frimerker, rundt 8,4 millioner merker, finnes i British Library i London. Og alle merkene som er der, har de fått fra samlere. Dit må du gå hvis du er på ferie i Englands hovedstad noen gang. Det er gratis inngang, men du må nok ha med en voksen, for det er store kulturskatter fra hele verden som oppbevares der. Han som passer på hele samlingen, heter David, og samler faktisk ikke frimerker selv. Det er kanskje en fordel hvis man holder på med frimerker hele dagen på jobb?

Inne i museet, der frimerkene står, er det ganske så mørkt. De har det så mørkt der for at frimerkene ikke skal miste fargen sin fordi sterkt lys bleker frimerker. Derfor er det et godt poeng, hvis du har tenkt å bytte til deg eller kjøpe gamle frimerker, at de er så sterke i fargen som mulig. Frimerker blir aldri mer sjeldne av å bleke seg i sola; det er bare vi mennesker som får farge av sollyset.

Men om det er så mørkt der, tenker du kanskje, hvordan skal du da få se frimerkene? Øynene våre er laget slik at de over tid tilpasser seg lyset, og

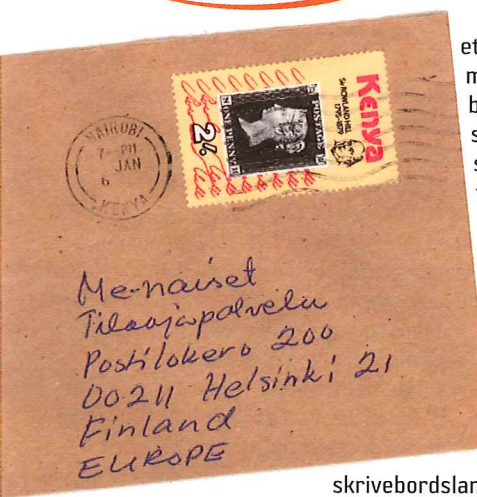

Her ser du en kopi av One Penny Black fra Castle Museum i York. Merket er satt på som dekor på en konvolutt, og stemplet med en etterlikning av det gamle firkløveraktige stempelet, med rød stempelsverte. Legg også merke til at mottakeren heter Hill, så kanskje det er en slektning av han som lagde de første frimerkene?

Adresser

Norges Frimerkeungdom
www.frimerkeungdom.no

NFU
 v/ Frode Torgrimsen
 Gaupeveien 28 b
 3160 Stokke
 tlf. 33 36 55 57
 GSM 916 67 853
 epost frodet@tele2.no

etter noen minutter blant samlingene, ser du de friskeste farger og minste detaljer like så klart som om du hadde dem under en

skrivebordslampe.

David passer også på at alle de sjeldne frimerkene deres ikke oppbevares i plastlommer, med lommer som er av et stoff som heter Mylar. (Faktisk bruker man mylar i de fancy ballongene som ballongselgerne har på 17. mai, under aluminiumsfolien, slik at gassen ikke skal sive ut for fort.) Absolutt alt annet vil ødelegge frimerkene over lang tid, sier David, og han vet hva han snakker om. Slikt er det mange voksne samlere som aldri har tenkt på engang. Men har du gode innstikksbøker, så skal nok frimerkene klare seg ganske bra der en lang tid også.

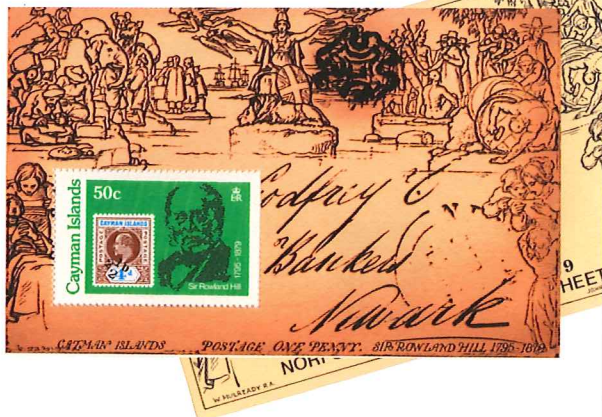
Hundre år etter at Hill døde, markerte tidligere engelske kolonier jubileet med en serie Rowland Hill-

Hvorfor er dette frimerket rødt, og ikke sort? Sjekk om noen andre i klubben din vet svaret.

frimerker. Felles for disse, var at de hadde "frimerker på frimerker" som motiv. Å samle "frimerker på frimerker" er populært. I Norge har vi hatt mange utgivelser med "frimerker på frimerker" – kan du gjette hvor mange? Ta en titt i en katalog eller samlingen din. Kanskje det er noe dere kan undersøke neste gang dere samles i frimerkeklubben?

Noen samler faktisk også på alle de forskjellige bokstavkombinasjonene av One Penny Black som er utgitt, men avbildet på andre frimerker! Det er en rimelig måte å samle verdens første frimerke på. Morsomt og lærerikt er det også, for du må være litt detektiv for å klare å spore opp merkene. *Penny Black* har vært avbildet på frimerker over hele jordkloden, inkludert i Norge. Har du det? Når du sier til noen voksne at du samler *One Penny Black*, og at du har ganske mange allerede, tenker jeg de vil gjøre store øyne! Du kan jo vente med å si at det er på *andre* frimerker ;-)

Helsak-konvoluttene som kom før frimerket i England, blir kalt Mulready's. Det var sikkert ikke så lett å finne på et navn til den nye dingsen. Bakgrunnen på dette miniatyrarket viser hvordan disse konvoluttene så ut, og nede i venstre hjørne klarer du kanskje lese at det står W. Mulready. R.A.

En idébank for klubbene

Norsk Filatelistforbund har med heftet *Idébank* igangsatt tiltak for å bidra med kreativ nytenkning til medlemsklubbene. Dette for bevisst å medvirke til at organisert filateli skal være interessant og variert, og at aktivitetene i klubbene kan få preg av å være fornybar og følge trender som ellers endrer seg i rask takt. Noen kan si at dette er et dansk plagiat. Jeg vil si, heldigvis at det tør satses på å utnytte allerede eksisterende materiell. Riktignok kjenner man igjen både danske ord, uttrykk og setningsbygning. Men målet med *Idébank* får overskygge slike bagateller.

Innholdsmessig er heftet rikt og variert. Målsettingen er at klubbene skal nyttiggjøre seg heftet, ut fra egne mål og ikke minst forutsetninger. Norske frimerkeklubber er sterkt varierende i det meste, blant annet når det gjelder antall medlemmer. Derfor er det en utfordring for den enkelte klubb å plukke ut hva som er ønskelig for at egen klubb skal tiltrekke seg nye medlemmer. Heftet kan imidlertid til tider virke som at det settes store krav for å drive en klubb, for eksempel organisasjon. Her gjelder det å være jordnær.

Innledningsvis fokuseres det mye på ledelse. Denne delen virker tradisjonell, ja nesten som en eldre lærebok i ledelse. Min erfaring med norske klubber er at de har god ledelse. Da kunne man fokusert mer på motiverende og kreativ

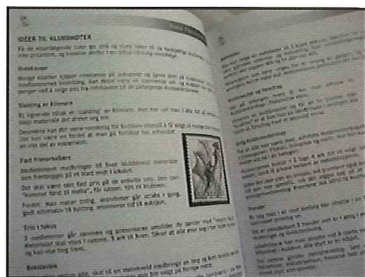
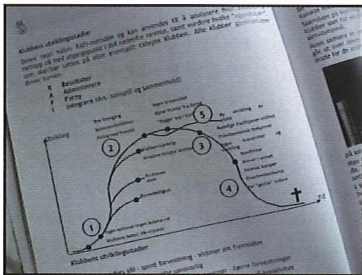
lederskap og kommunikasjon.

Noe av oppsettet virker som bedriftsløsning, med unntak av økonomi som er lite ivarett i så måte. Tid i dagens samfunn, for de som frivillig tar på seg ansvar i en klubb, kunne også ha vært beskrevet mer.

Avsnittet om klubbens ungdomsavdeling er velutformet, men kunne vært enda mer utdypet. Det er her rekrutteringen skal skje; derfor blir dette et viktig arbeid for alle klubber. Utfordringen må gå til moderklubb og ikke minst dens pensjonister.

Møte hver uke påpekes som optimalt. Her er jeg helt uenig. De fleste frimerkesamlere er også aktive på andre områder, og unge skal ha anledning til å delta uten at de skal føle seg som nye hver gang de har anledning. Dette må være opp til den enkelte klubb, størrelse og geografisk utstrekning. For de fleste passer kanskje hver 14. dag best, men det fins nok de klubber som ikke kan ha møter oftere enn hver 4. uke også.

Mye av heftet er viet klubbmøter / byttেমøter / foredrag / konkurranser, ja klubbens mangfold og aktiviteter. Jeg synes dette er noe av det viktigste for klubbene: hvordan aktivisere medlemmene uten at enkelte må benytte for store resurser. Denne delen av heftet er omfattende og kreativt, men det finnes sikkert mange andre spennende måter for aktivitet også.

Kanskje NFT kan ta utfordringen med å få klubbene til å melde egne aktiviteter og formidle disse som tips til andre?

Enkeltelementer som er verd å nevne er verving. Dette er et stort tema som det ikke kan fokuseres tilstrekkelig på fremover. Her kan også ideutveksling være nyttig. Dersom klubber mister medlemmer – gjør en undersøkelse på hvorfor de slutter. Eller blir medlemmer borte fra møtene? Hør hvorfor og vær åpen for konstruktiv kritikk.

Siden med 60 argumenter mot fornyelse er negativ fremtid. Burde vært helt utelatt; det er det positive det må fokuseres på. Så dermed sier jeg også at avslutningen av heftet burde vært mer stimulerende.

Idébank er et hefte som gir en oversikt over hvordan en frimerkeklubb kan drives. En del klubber følger deler av dette mønsteret allerede. Heftet bør allikevel virke inspirerende for mange. Oppfordringen til alle klubber må være: "Ta i bruk *Idébank* etter egne forutsetninger, og la klubben utvikle seg."

Per Chr Stubban

Er du selv nysgjerrig på innholdet i idebank-heftet, så bare forhør deg blant din klubbs styre. Der skal heftet befinne seg, og ideene kan såvel anvendes i andre klubb-sammenhenger enn frimerker. Og husk at dette er et idé-hefte ment for inspirasjon, ikke som lærebok eller fasit.

Red.

Auksjons- rapport

Vi står overfor en aktiv auksjonsvår, og selv om mer resirkulasjon skulle være forestående, dukker det heldigvis opp "nye" objekter også. Engers slår til med sin vårlige auksjon i månedskiftet mars/april, Germeten har sin auksjon siste helg i april, og Skanfil slår på stortromma med 30-års jubileumsauksjon rett etter 17. mai. Til den har de spart opp en del godbiter, og kjørt en massiv kampanje for å få inn ekstra grom-objekter. Katalog-auksjonene til Stein Kristiansen ruller jevnt og trutt, og fra Brunsæl på Grünerløkka likeså. Til mars-auksjonen varsler Skanfil nesten 1 000 postkort-utrop, og etterfølgende helg kommer et av postkort-folkenes høydepunkter i form av Ragners postkortauksjon over nær 3 000 utrop. Samlerbørsen har lagt opp til en rasjonell linje med seks auksjoner i år, og avholder en nå tidlig i mars, for deretter å ta en pause frem til juni. Hver søndag later Samlersenteret til å ha noe på gang, og VF-Auktion baserer seg på månedlig auksjon samt to ukes-auksjoner innimellom, begge med mye godt og variert norsk materiale. Thomas Høilands mars-auksjon er nært forestående, og det ser ut til å bli en i mai også, i tillegg til rullerende

materiale, med andre ord. La oss håpe at all denne auksjonsaktiviteten er et tegn i tiden om at frimerkesamling er en voksende hobby.

Hvis du har merket deg at **Høilands** kataloger den seneste tid har vært slunkne når det gjelder Norge-objekter, kan forklaringen være at mange objekter sluses direkte inn til online-auksjonen. I løpet av den siste måneden har f eks et brev med Våpen I til Frankrike via Tyskland

med 23 skilling porto gått for 4 500 danske kroner, et NK14 på brev stemplet HJØRRENDJORD (3R i NKI) for bare 525 kr og en fireblokk utagget NK1287 40-øre posthorn endelig for 5 500. Et par av samme merke gikk for 2150.

Da **Samlerbørsens** storauksjon raste over

to dager i slutten av januar, var jeg selv på reisefot, så det ble ikke mye jeg fikk med meg, men jeg har fått høre at det varte votter og vinter innen de to kveldene ble avsluttet. "Live bidding"-systemet

drar fort på seg lang ventetid når det er mange som kniver om de samme objektene. I tillegg var det nok uvant med auksjonsstart på onsdag denne gang, men etter resultatene å bedømme, hadde ivrige

samlere notert datoen på kalenderen. Selv syntes jeg antikva-seksjonen hadde veldig mye bra å by på, noe resultatene også gjenspeilte: Eller hva sier du til 280 kroner for et

brukt 2-øres merke fra 1909/19-serien? Miniatur-stempel fra BERGEN PP i 1932 tør være årsaken.

30-øre NK81 på bancobrev gikk for 445, NK80Y stemplet MYGEN til 1 100, samme merke postfriskt for 2 500, NK80 med uspesifisert VM stemplet KRISTIANSDUND N for hele 1 200, fireblokk NK77 stemplet LERBOTTEN til 358. 6-blokk NK77I (forklart som større enhet enn

registrert i NK) annullert i Trondheim som smalt helt opp i 2 512, NK75X i

maskinstemplet 6-blokk for 1 000, brev med 5-stripe NK74 stemplet SLEMDAL I AKER til overraskende 1 110 fra 100 i utrop, og et brev med halvert + to hele NK74 for 1 600 burde vel si sitt om nivået her. I tillegg oppnådde en god del andre fintaggede blokker og

online-auksjon her også. Mer enn nok av anledning til å svi av samlings-budsjettet eller hank inn noen kroner på overliggende

enkeltmerker gode tilslag. Av grovtaggede antikvamerker, var det blest om de postfriske objektene: NK60 til 3 300, NK69 til 2 640 og NK72 for hele 7 238. I tillegg er det verd å nevne at et 5-øres NK67 stemplet EIDSFJORDEN ikke tok kvelden før 1 200 kroner var notert i boka.

Enkelte toppresultater kunne vi spore i andre kategorier også, blant annet ble det frembudt både 10 og 20 øre 20mm utagget, men jeg tror nok smaragdgrønn 5-øre i postfrisk stand tar kaka denne gang: 14 100 lød tilslaget på! 3-skillings Oscar I med attest Aune for postfrisk tilstand, smalt også høyt mot taket, med tilslag hele 25 500. Det var dog et fargefriskt merke; hengslet og mindre fargefriske eksemplarer ble liggende rundt 500 kroner. Men at hengslede merker fremdeles kan henge med i prisgaloppen, eller at nød lærer naken filatelist å ta det man kan få tak i, fikk vi et eksempel på med NK36 hengslet som banet seg vei opp til hele 28 000 kroner – men så er da merket noe av det mest vanskelige å få tak i ubrukt. Punktum.

En

viktig bidragsyter i

Samlerbørsens suksess, foruten annonser her i NFT, er nok tjenesten med epost ved overbud. Til siste auksjon hos Skanfil, forsøkte også dette firmaet med samme tjeneste, og den vil være standard for internettbudgivere heretter. På

budrapportene tilsend til jobb-mail istedenfor hjemme-mail, for eksempel.

Skanfils auksjonskatalog er bestandig spennende lektüre. Bare det å finne frem til objekter man er på jakt etter er en seier i seg selv. Med et hav av kategorier og rundt 7 000 filatelistiske

utbud, hender det av og til at godbitene går en hus forbi. Det hendte meg denne gangen, men samtidig bet jeg meg merke i et annet objekt som

var avbildet i katalogen – og det kommer til å inngå som en godbit i min egen samling, så jeg kan ikke klage. (For den som er spesielt interessert, var det snakk om objekt nr 7162 med meget tidlig blått prefrim CHRISTIANIA til utlandet, for tilslag 781 kr).

Mange andre fant seg garantert også godbiter til egen samling hos Skanfil på deres auksjon nr 148 i rekken (med andre ord blir 30-års jubileumsauksjonen i mai nr 150

budseddelen er det nå mulig også å oppdatere epostadressen, noe som kan være kjekt hvis du heller ønsker å få

i rekken; altså jubileum i dobbel forstand). Objekter som jeg blinket meg ut, inkluderte en postfrisk fireblokk NK69 20-øre grovtagget. Den gikk dog ikke høyere enn utropt, som var 6 000. Hengslet ditto, for sammenlikningens skyld, gikk for 13 prosent av dette beløpet. En postfrisk 6-stripe NK56 3-øre, med utrop 20 000, oppnådde 16 500, som kan tyde på bare to interessenter for dette spesielle objektet. Vi får håpe det var samlere som kjøpte disse objektene, slik at de kan bevares

for ettertiden, og ikke splittes i enkeltmerker slik skjebnen for mange av de klassiske enhetene postfrisk Norge har blitt etter at de er solgt eller forsøkt solgt på auksjon.

Utstykkningen av en kjempesamling NK1 fortsetter hos Skanfil, og denne gang må nevnes en pen "oppgravert hjørne" med svært så generøse marger, som til slutt landet på 2 900 kroner. Om du synes dette virker litt lavt, så er nok de fleste enig med deg, men det dreide seg her dessverre om et merke med "svak horisontal bøy" som det sto i

katalogbeskrivelsen. Til gjengjeld ble en tilsvarende pen "dobbelfot" ropt ut med limit 12 500. Denne fikk jeg for meg at forble usolgt, men ifølge resultatlisten (som Skanfil er meget raske til å produsere og

distribuerer; det skal de ha ros for) står merket som solgt til utrop. Et annet nummer 1, denne gang med nummerstempel 224 NØTTERØ, klarte ikke utropet på 3 500, men endte på 3 000 for et vakkert stempel på et merke med mer "normale" marger. Et 2-skilling Oscar I stemplet 329 VADSØ med FCM-attest som sier "luksusmerke av NK2", hadde derimot ingen problemer med å fange interessen til budgiverne. 5 400 ble da også tilslaget, og må vel være noe av det høyeste et slikt merke har gått for?

Fra 20mm-utgaven gjorde et par 20-øresmerker plate I på brev et godt inntrykk hos i alle fall to samlere, for her var utrop satt til 750 kr, men budene endte ikke før 5 181 (hvilket vil tisi at nest høyeste bud var 4 710). Var det stemplene og etikettene ifm manglende avhenting av rek-brevet i USA som gjorde susen? En håndpåtegning, som ifølge auksjonarius gikk for å være Vraadal (i Telemark), på brev adressert til "Kjøbmand Enersen, Arendal eller Grimstad" med blekkrysset NK18, steg til hele 4 000.

NK100 med 4-rings nr stempel 14 - ÅRSTEIN på brevkliipp, var så ettertraktet at 1 100 ble tilslaget. Et postkort med nr 195 DS ÅLESUND ble høyeste tilslag av 4-rings nummerstempler med 1 700. Et turistmerke stemplet kph KLEIVEDALE, som visstnok er et

SANDERSTØLEN og VASSÅS gjorde det også godt på postkort/helsak, rundt 1 700 kroner stykket.

Av moderne variatner, gikk fireblokk feilperforet NK1283 med

hjørnemarg for 1 150.

På eBay dukket det en vakker dag opp en rekke innstikksark med 4-skillingsmerker, pent

annullerte med datidens stempler og metoder.

Selgeren holdt til i Sør-Afrika, men det lot ikke til å skremme budgiverne. Lotten som gikk høyest (\$455) inneholdt nummerstempler

i 300-serien, med håndskrevet 362 SKARVAAG på NK8 og NK8 i tillegg. Denne annulleringen er ført til sjeldenhetsgrad 8 (=sjelden) i den nye oversikten fra Norgeskatalogen 2006. I en annen lott, fra samme selger,

hadde det blant annet sneket seg inn håndskrevet nummer 157 (KOMAGFJORD, også den sjeldenhetsgrad 8) på NK8;

tilslaget ble her \$182. En annen selger hadde ni stk NK1 å by på, der den ene muligens var en dobbelfot; prisen ble \$435 – altså en snittpris på ca 320 kroner, nokså i tråd med masseware av NK1

for tiden. En annen lott fra denne selgeren, med 6 stk NK1, hadde også antydning til dobbelfot, og tilslaget ble \$212, men det var ikke flere enn tre som la inn bud.

Et mer

eller mindre anonymt kort til polarforskeren Otto Nordenskjöld fra Edinburgh, omadressert i Stockholm til Kaafjord, smatt opp i

\$103, men rosinen i pølsa for polar-samlere denne gang, var uten tvil et postkort med foto fra Nordvest-

passasje-ekspedisjonen med Gjøl i 1906. Påskriften på kortet kan leses omtrent slik: "Dear Mama, Here we are on board the 'Gjøl'. Beginning at

left, Capt Amundsen, Mrs Lyng, her sister, Mrs Austin, me + some ladies not in our party. I will send you better picture of the captain. Love to all the relatives in Phila & lots of love to you." Kortet ser ut til å være signert "Georgia", og er

adressert til Mrs Arthur Hawkins, Philadelphia. Poststampelet sier NOME, ALASKA OCT 13 3 PM 1906. Vinnerbudet ble \$365.

Av andre postkort som gikk rimelig høyt til eBay å være, var et fra Pipervigen i Christiania som presterte å oppnå \$106 etter en aldri så liten budkrig. Et håndkolorert kort med Stortinget og folk på gaten, viste seg også populært, med et sluttbud på \$53.

At det går en del objekter på auksjonsrunddans, bør ikke komme som en overraskelse for de som studerer auksjonskataloger og tilbudslistene, eller tilbud på internettsider. Svarten i NFT var knapt tørr da 25-øren stemplet FLEKKEFJORD fra forrige måneds eBay-rapport dukket opp på QXL. Her kløkket merket inn på 470 kroner, og litt avhengig av dollarkurs gikk vel vinninga opp i spinninga.

også en bra avdeling Norge.

Blant høydepunktene denne gang, var et skillingsbrev med trestripe NK3 og singel NK5, som ble auksjonert bort for 3 200 danske kroner. En god del lotter med posthornmerker gikk for mellom 300 og 1 300 kroner, men blant enkeltmerkene var det den siste måneden langt mellom objekter som skilte seg ut.

Et som gjorde det, var NK46 i det som så ut til å være den sjeldne mørke nyansen, stemplet SANDEFJORD. Tilslag ble 345.

Samtidig ble det forsøkt aksjonert et meget godt utvalg førsteflyvninger fra 1930-tallet, men her var det lite som fant kjøpere. Av fly-befordret materiale, gikk imidlertid et kort fra polarekspedisjonen som kræslandet i 1925, for en gangs skyld adressert til Norge (Stavanger) slik at frankeringen bare besto av 25-øren fra polserien. Tilslaget ble lik utropt, 500 danske kroner + porto og provisjon.

Til slutt stikker vi innom **vf-auktion.dk** som ca tre ganger i måneden holder auksjoner over hele verden, med hovedvekt på Danmark, men

Grimstad Filatelistklubb avholder to auksjoner hvert år, like før påske og i oktober. Omsetningen har vært stabil de siste årene på mellom tre og fire hundre tusen kroner under hver auksjon.

Auksjonene utmerker seg ved sitt mangfold, særlig på utlandet. De fleste verdenshjørner dekkes hver gang i større eller mindre grad. Her kan man finne objekter på indiske stater, italienske postkontorer i Kina, tjekkisk post i Sibir og Mashonaland. Dette er for Grimstads auksjoner like selvfølgelig ting som å ha med Norge nr 1 eller stempler på rød 10-ører.

Satsingen på utlandet har kommet av seg selv. Det leveres inn mye ulikt materiale. Det viser seg at folk samler på mye rart og vil få unna det som er overflødig. For noen år siden var det å si at man samlet Mongolia omtrent som å stå fram i i en religiøs forsamling som homofil. Begge deler er heldigvis blitt mer naturlig i våre dager.

Tidligere var norske objekter i majoritet i Grimstad som på andre auksjoner. Nå er situasjonen at utland dominerer, både i omfang og salgsprosent. Det som er av Norge, må helst være av ypperste kvalitet og sjeldenhetsgrad. Er det ikke det, må det være billig, for de fleste har det jo fra før likevel. På utlandet er det så mye forskjellig å ta av at man aldri blir ferdig. Mange velger å samle på flere land i tillegg til den standard norgessamlingen.

Neste auksjon skal avholdes i Grimstad 2. april. Når vi snakker om Mongolia, så blir dette et fremtredende område på denne auksjonen. I tillegg skal en enorm samling CEPT europamerker under hammeren. Auksjonslisten vil ventelig inneholde bortimot 2000 objekter.

Har man folk som kan lage auksjonen og som trives med det, blir det ikke så vanskelig, og provisjonen behøver ikke være så høy.

Ulf Vennesland, Grimstad FK

Utstillingssamling

Kritiske suksessfaktorer, del 6

Vi kaster oss ut i data-alderen, alle som én!

Det ble slik stofftørke til denne utgaven av NFT, at jeg bestemte meg for å ta fatt på mastodontprosjektet med konkrete fremgangsmåter og tips til montering av samlinger med data. Enten det er for å lage egne albumsider, diplomer til klubbstilling, konfirmasjonssanger, eller utstillingsmontering, bør det være mulig å få nytte av dette. Jeg føler selv at det fort kan bli for mye instruksjonspreg over denne typen artikler, og liker dem i utgangspunktet ikke, for jeg er redd for å ekskludere mange av leserne. Derfor har jeg forsøkt å legge meg på en linje som i teorien kan følges av alle med minimal kjennskap til datamaskiner ut over det å surfe og klikke seg rundt på et skjermbilde.

Når det gjelder montering av frimerker, har du egentlig bare to valg: hengsel eller klemlomme. Selvfølgelig kan dette utdypes, for klemlommer fås fra flere leverandører (SAFE, Hawid, DAVO... og en rekke andre), og likedan med hengsler. Jeg vil våge meg til å påstå at forskjellene mellom produktene faktisk er større når det gjelder hengsler enn klemlommer, men hva du velger blir jo en smakssak. Derfor vil jeg gjerne høre fra dere som monterer selv: hva bruker du, og hvorfor? Selv har jeg pleid å montere merker med hengsler av amerikansk fabrikat fra 1950-tallet, men det begynner å tynnes ut i beholdningen min, og jeg har ikke funnet noen jeg finner tilfredsstillende i handlen her i Norden. Ennå. Derfor har jeg begynt å se meg om etter noe

annet, altså klemlommer. Ved å gå på utstillinger og spørre forskjellige utstillere, har jeg kommet til at doble klemlommer ser ut til å gi det beste inntrykket når man stiller ut. Til dette skal sies at det kan være et herk å få merkene plassert i de doble lommene, og man vil helst ikke risikere at de blir skadet i prosessen. Enkle lommer, derimot, er også enkle å få merkene inn i, men tilsvarende effekt får også merkene på utgliding, med det resultat at de ofte blir stående på snei. Da synes jeg det hjelper fint lite om frimerkene er aldri så sjeldne, vakre og spesielle, hvis de ser ut til å henge hulter til bulter som undertøysvask på en klessnor.

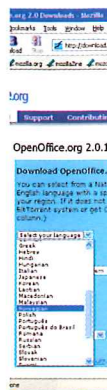
Her er det sikkert mange meninger, så send meg en epost eller et brev med dine. Alle innspill hjelper.

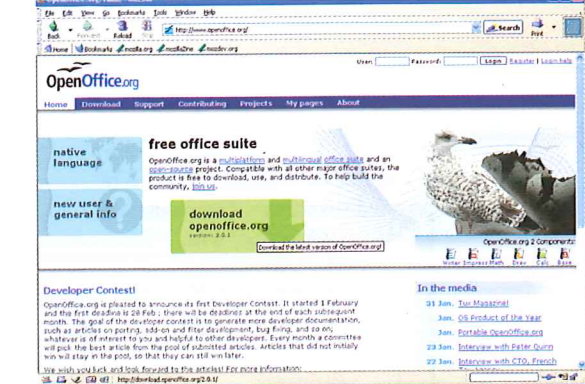
Hvis du velger å bruke klemlommer, er det viktig å ha dette i tankene fra første strek. Skal de være klare, eller skal de være med sort bakgrunn? Og hvis de er med sort bakgrunn: har du behov for rammer rundt? Jeg tror av personlig overbevisning at ethvert frimerke fortjener en ramme rundt seg. Faktisk er manglende rammefunksjonalitet årsaken til at jeg ga meg i kast med denne programvareartikkelen. Hvordan? Jeg fikk nemlig tilsendt katalogfirmaet Michel sin programvare for egenmontering, kalt *MICHEL album*, og syntes til å begynne med at det virket som en grei sak. Inntil jeg forsøkte å tegne rammer. Det gikk rett og slett ikke. Programvaren ville ikke la meg gjøre annet enn grå bakgrunner for å markere hvor frimerkene

skulle stå. En slik begrensning anser jeg som en ren mangel ved produktet, for hvis du ønsker å hengsle frimerker til en gråtonet overflate skapt med en laser- eller blekkskriver, ber du nærmest om å få frimerkene dine ødelagt. En henvendelse til support fikk jeg intet svar på, og derfor droppet jeg hele tanken om omtale av produktet. Til en pris av 4-500 kroner, er det helt bortkastet, synes nå jeg.

Derfor fant jeg det naturlig å vise fremgangsmåter ved forskjellige andre dataprogrammer som kan benyttes til montering. Til utstillingen Frimerker i Sentrum i september i fjor, monterte jeg fire enrammes eksponater ved hjelp av fire forskjellige programmer. Notatene herfra planla jeg å benytte til en artikkel. Men siden alle disse programmene er dyre i anskaffelse (dog kan eldre versjoner kjøpes rimelig), har jeg nå slått den tanken fra meg. Istedenfor tenkte jeg å utvikle et eget program rettet spesielt mot montering, for å distribuere det gratis til alle verdens frimerkesamlere, men da kommer jeg til å behøve hele sommerferien for å bli ferdig. Derfor landet jeg på gratisprogrammet OpenOffice.org 2 som er åpen kildekode og kan lastes ned på et par strakser. I tillegg fungerer programmet både på operativsystemene Windows, Macintosh og Linux.

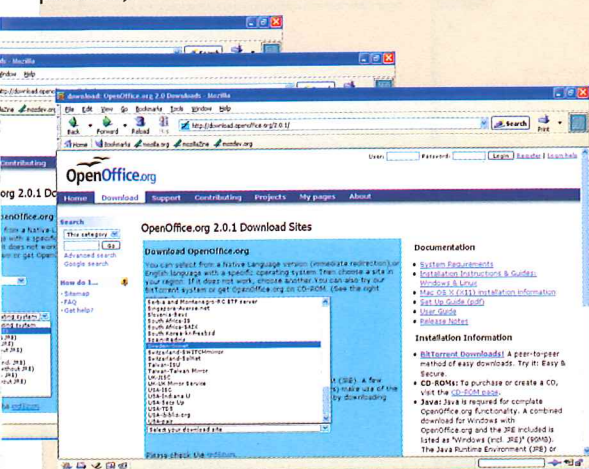
Selve programmet kan du

Slik laster du ned OpenOffice.org 2:

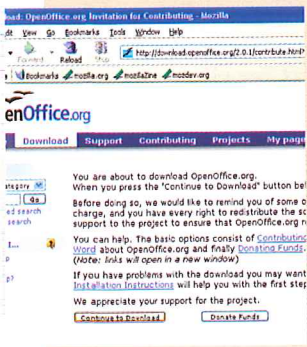
Surf til nettsiden openoffice.org. Klikk på download-knappen. (Du kan eventuelt lese mer om de forskjellige program-komponentene ved å klikke ikonene til høyre på siden).

Velg språk. Jeg foreslår norsk for vårt bruk, men per dags dato er ikke Windows-versjonen oversatt til norsk, så det spiller liten rolle hva du gjør.

Velg operativsystem. Med 90% sannsynlighet har du Windows. Velg Windows (incl. JRE) hvis du er usikker på om du allerede har den nyeste JAVA'en installert.

Velg også hvor du skal laste ned programmet fra. SUNET i Sverige er ikke så langt unna Norge, så det kan være et godt valg.

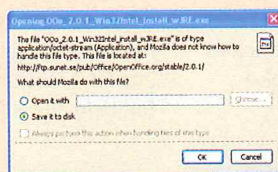
Straks disse innstillingene er valgt, kommer du til denne skjermensiden. Hvis du har fått opp denne skjermen før du har gått gjennom de tidligere nevnte menyvalgene, så bare klikk "tilbake" i nettleseren din og fortsett der du glapp.

Nå er det i alle fall tid for å klikke "Continue to Download".

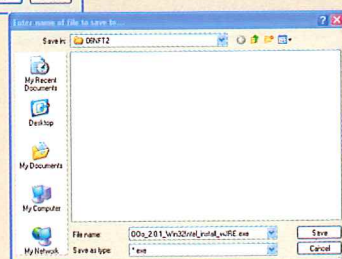
laste ned fra internettsiden openoffice.org. Installasjonspakken er på ca 100 Mb, så med treg tilkobling vil det ta noe tid å laste ned programmet, men i forhold til å bruke 4 000 kroner på konkurrenten Microsoft Office, bør du ikke ha noe å klage på. Dessuten har OOo2 (som er forkortelsen) et eget tegneprogram med funksjoner som er overlegne de du finner i MS Word og PowerPoint. På denne måten kan vi alle få utbytte av denne og påfølgende artikler ved at vi arbeider med samme verktøy, uten at det koster noe ekstra. Hvis du likevel vil klage på noe, så send meg en epost. Mange liker nemlig ikke at programvare skal være gratis. Men om du ikke finner å kunne bruke OOo2, så er jeg sikker på at mange av triksene kan overføres til det programmet du selv foretrekker. Følg med.

Tilbake til klemlommene. Disse har forskjellige mål, men felles for dem er at målet utenpå pakken er basert på frimerket. Et norsk posthornmerke, eksempelvis, med greie tagger, måler for det meste ørlite mindre enn 21x25 millimeter. Et mål, i grafisk forstand, oppgis bestandig i bredde ganger høyde. Husk det. Dertil legger klemlommeprodusenten et par millimeter ekstra i begge retninger. En pakke merket 21x25 vil derfor ha klemlomme som fysisk måler 25x29, og det er dette målet som vi må ta hensyn til ved uttegningen av rammen. De som skjærer striper til passende størrelser selv, bør også bestemme seg for et standard mål som de kan benytte seg av. Her vil jeg sette pris på om dere gir meg tilbakemelding på de forskjellige målene av klemlommer dere selv bruker, slik at vi snart kan legge ut på nettsiden til Norsk Filatelistforbund *maler* med forskjellige mål ferdig til bruk. På denne måten kan vi hjelpe hverandre til å bli mer effektive med monteringen, og kanskje få mer tid til andre ting (som har med frimerker å gjøre, de også ;-)

En rekke taggemålere har fine millimeter-skalaer, så ha bestandig en slik for hånden.

Klikk OK for å lagre programpakken, og velg mappen du vil laste ned til.

Slik installerer du ned OpenOffice.org 2:

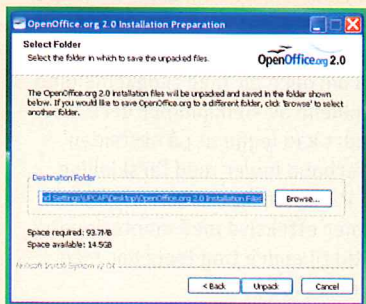
Dermed starter
utpakkingsprosedyren...

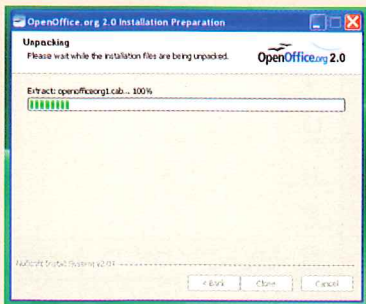
Noen minutter senere er programpakken ferdig lastet ned, og du er klar til å installere den. Dobbelklikk på ikonnet, og følg instruksene:

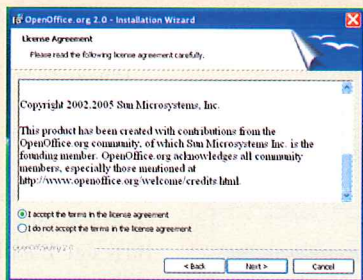
Her er det bare å klikke for knappen som sier "videre", "next" el.l. (Beklager, men jeg har bare engelskspråklige operativsystemer, så du får bruke fantasien dersom du har norskspråklig OS selv).

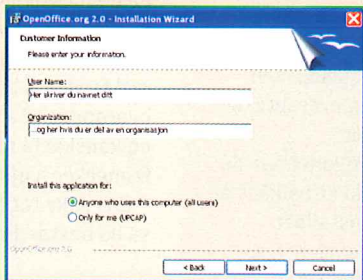
Velg et sted på datamaskinen som programpakken kan pakkes ut. Dette er ikke installasjonsmappen, så disse filene ønsker du nok å fjerne igjen etterpå.

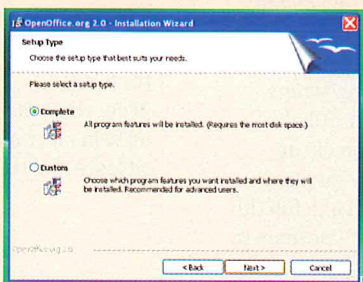
...og du blir bedt om å klikke "Next" igjen.

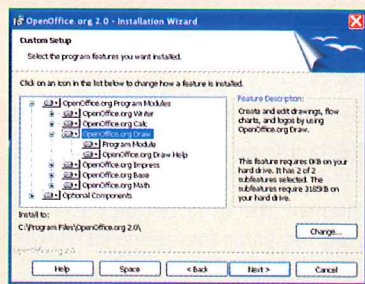
Brukerlisensen er bare på noen få linjer, så for en gangs skyld har du tid til å lese den. Vennlig er den også. Merk av i boksen for å akseptere vilkårene, og klikk deretter "Next".

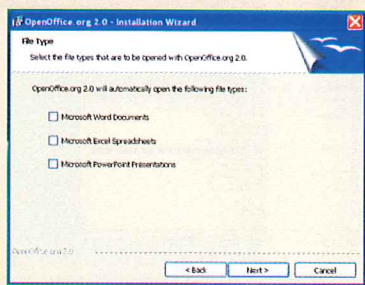
Nå blir du bedt om å fylle inn navnet ditt, og hvilke brukere du ønsker å installere programvaren for. Velg alle, eller bare deg selv.

Et nytt vindu dukker opp, og lurer på om du ønsker å installere hele pakken, eller om du bare ønsker å installere deler av den. Enten velger du hele pakken, for å få med tekstbehandler, regneark, databaseverktøy osv...

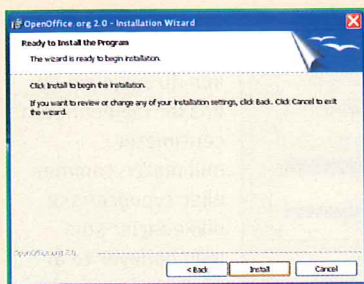

...eller så går du manuelt inn og velger tegneprogrammet (DRAW) som er det vi kommer til å bruke for å montere samlinger.

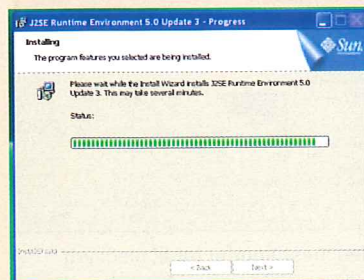

Deretter lurer installasjonen på om du ønsker at OOo2 skal ta over som standardprogram for typiske MS Office dokumenter. Det blir opp til deg; kanskje du ønsker å vente med dette til du har vent deg til programmet, eller om du allerede har betalt tusenvis av kroner for MS-programmene, så vil du vel benytte deg av dem? La være å "krysse av" noe her for å unngå kluss med datamaskinen din. Klikk så på "Next".

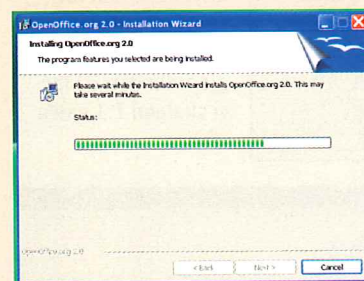
Direkte medlemskap i NF kan tegnes av deg som bor utenlands eller upraktisk langt fra nærmeste frimerkeklubb. Medlemskap i NF inkluderer abonnement på NFT. Se detaljer på www.filatelist.no eller kontakt Forbunds-kontoret.

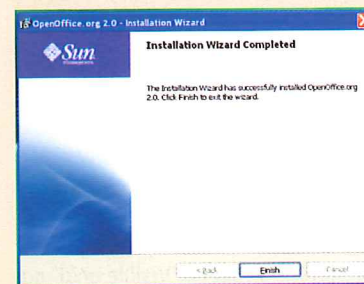
Nå er installasjonsprosedyren klar til å installere programpakken, så klikk "Install".

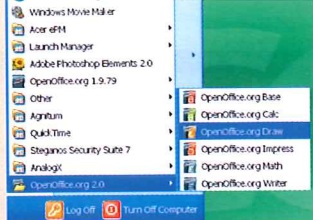
Nå starter selve installasjonen med kopiering av filer osv. Hvis du har lastet ned versjonen med den nyeste JAVA'en, får du først opp JAVA-installasjonsvinduet.

Deretter spretter selve OOo2-installasjonsvinduet opp.

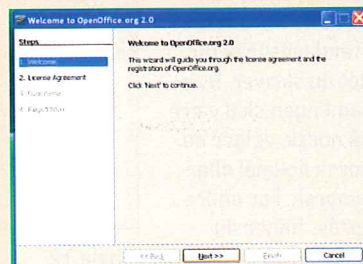

Idet dette vinduet kommer opp, er alt i boks, og du kan klikke "Finish".

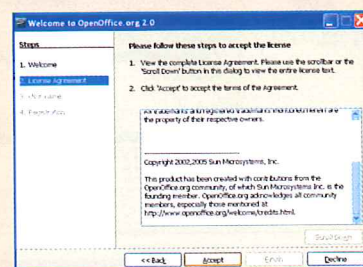

Slik starter du OOo2 for første gang:

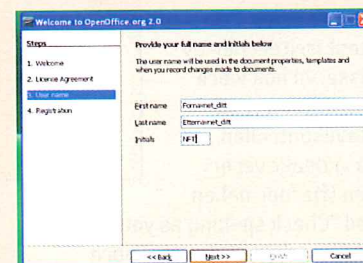
OOo2 DRAW kan du starte ved å gå til Programmenyen Alle programmer OpenOffice.org 2 OpenOffice.org DRAW.

Første gang du kjører programmet, ber det deg om noen opplysninger. Først klikker du "Next".

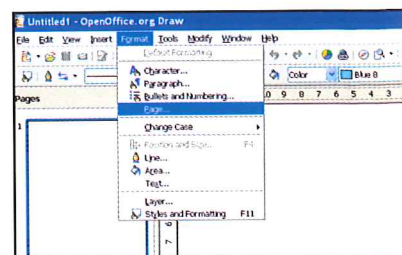
Deretter må du akseptere lisensen, så klikk "Accept".

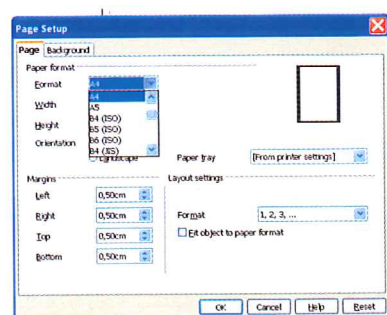
Skriv så inn navnet ditt og initialene du foretrekker å bruke. Klikk "Next".

Oppstart av DRAW

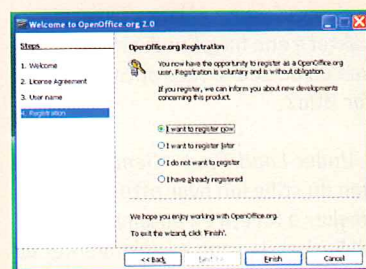
Det første vi gjør etter å ha startet DRAW-modulen, er å kontrollere at vi har ønsket papirstørrelse.

Klikk deg inn på menyen Format Page... som bringer opp en dialogboks.

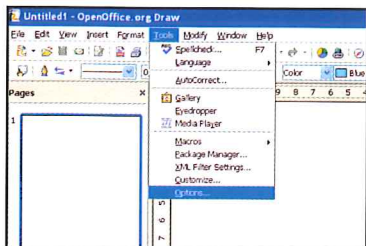
Velg A4 (dersom det er ønsket papirstørrelse). Deretter setter du margene. 1 cm eller 0,5 cm høres greit ut for meg, spesielt hvis du har tenkt til å overfylle siden, men luftigere marginer kan også være en løsning. (Vi får se på den biten senere).

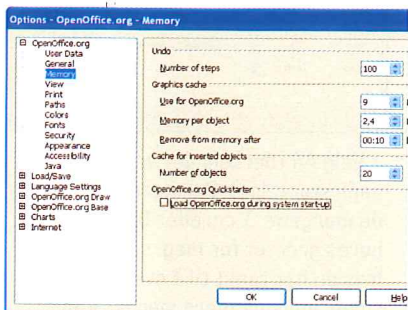
Til slutt ber programmet om at du registrerer deg som bruker. Som du ser av menyen, behøver du ikke gjøre dette. Gjør det du føler for, og klikk dernest på "Finish".

Tjohei, programmet starter, og du er klar til å tegne i vei.

For dette eksempelets skyld, velger jeg 0,5. Området mellom margene på A4-arket blir da 200mm (20 cm); slik blir det enklere hoderegning av. Avslutt med å klikke OK. Du vil nå se at formatet stemmer.

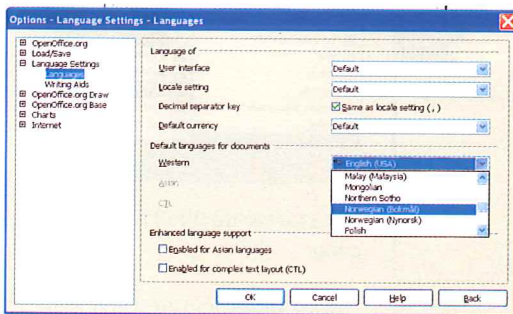
Deretter går vi inn i Tools Options... Dette er noe du egentlig bare behøver å gjøre første gang du kjører programmet, men det kan også være kjekt å gjøre forandringer av andre årsaker ved behov.

Det første vi vil se på er Memory, ganske enkelt fordi en del maskiner er overlastet med programmer ved oppstart og således reagerer saktere enn høyst nødvendig. Her kan du da deaktivere auto-starten for OOo2.

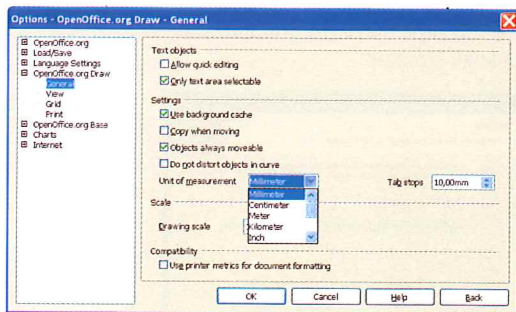
Under Load/Save - General, kan du stille inn hvor ofte du ønsker å foreta en automatisk sikkerhetslagring av dokumentet du arbeider med. Hvis datamaskinen din er av det vrangte slaget som kræsjer av og til, vil det lønne seg å justere denne tiden til noe mindre enn standarden som er hvert 15. minutt. Hvert syvende minutt, er et forslag, men du må gjerne velge hyppigere sikkerhetslagring enn det.

36

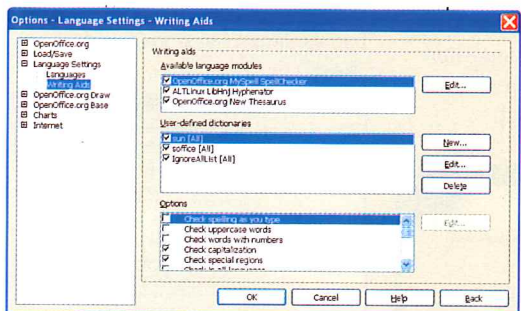

Under Language Settings

- Languages, kan du stille inn ønsket standardspråk for det du skriver. Hvis samlingen skal være på norsk, velger du norsk bokmål eller nynorsk. For andre språk, finner du rikelig med alternativer (hele 12 forskjellige varianter av engelsk, f eks).

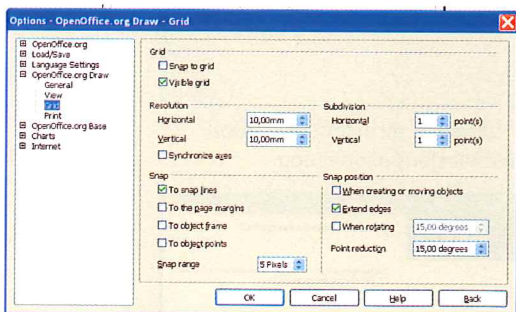
deg mest komfortabel med; jeg velger millimeter siden vi kommer til å telle noen av dem underveis i monteringsarbeidet.

Under Language Settings - Writing Aids

Under Language Settings - Writing Aids, finner du en haug med hjelpemidler. Det mest irriterende av disse, vil nok være den automatiske stavekontrollen, så vi deaktiverer den (fjerner haken ved "Check spelling as you type".) Her kan du godt fjerne andre støttefunksjoner også; det regner jeg med at du vil finne ut av på egen hånd.

Derneft beveger vi oss inn i det DRAW-spesifikke området under

Under OpenOffice.org DRAW - Grid, kan du egentlig gjøre som du vil, men for øyeblikket velger jeg å deaktivere det meste, og istedenfor aktivere "Visible grid" og "Snap... to snap lines". Etter som du blir bedre trent i bruken av dette programmet, kan det hende at du ønsker å sette ditt eget grid (som

OpenOffice.org DRAW - General. Her kan du velge om du ønsker måleenheten centimeter, millimeter, tommer eller typografiske dikkedarier som man behøver to år på skole for å lære seg. Velg det du føler

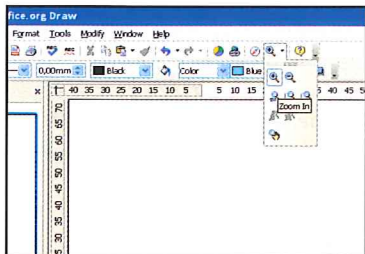
TAB-stopp kan du også stille inn her som du måtte ønske. 10 millimeter kan ofte være nok for vårt behov. Siden vi holder på med reelle gjenstander, så lar vi skalaen 1:1 være i fred.

på godt norsk er et rutenett) for å plassere objektene, men vi skipper det nå til å begynne med, og bruker standardverdien med 10mm.

Og til slutt klikker du OK.

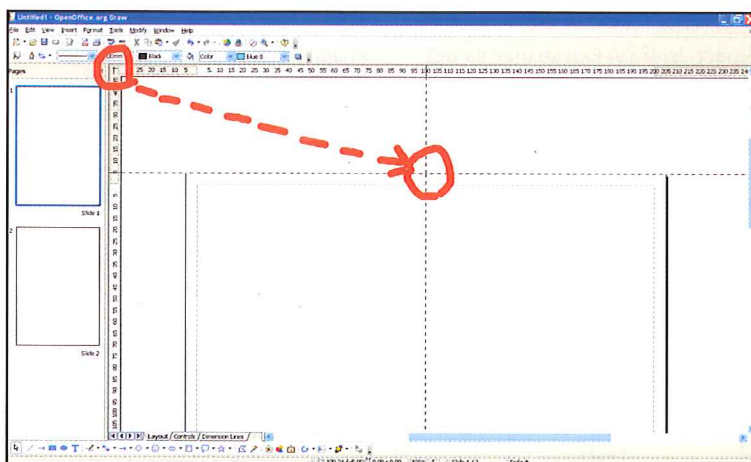
Posisjoner

Du legger kanskje merke til at skalaen på linjalen over arket begynner med 0 der du har satt margen din. Hvis du satte margene til 0, 0.5 eller 1, er det ikke så vanskelig å finne midtpunktet, men vi vil egentlig ha 0 på midten av arket, slik at det blir enklere å telle seg utover til sidene. Nå forutsetter jeg at vi tenker oss en tradisjonell midtstilt layout slik vi finner i eksempelvis fortrykksalbum. Hvis du fulgte mitt eksempel og stilte margene til 0,5 tidligere, vil midtpunktet være på 100mm (10cm). For å fikse en midtakse med 0 på dette punktet, skal vi flytte origo som du ser symbolisert i øverste venstre hjørne der linjalene møtes. Men først vil vi blåse opp bildet slik at detaljene blir tydeligere.

For å gjøre dette, klikker vi på pilen som står limt inntil lupen som vi ser i verktøylinja oppe. Velg deretter lupen med +. Klikk så i øverste arkrand, og du ser at arket formentlig vokser. Gjørta hvis ønskelig med enda større. (Motsatt vei, med minustegnet, holder det å klikke på minus-ikonet i verktøylinja).

Nå kan du venstreklikke på origo, holde nede, og dra ut til øvre kant av arket, midt under tallet 100 på linjalen. Slipp opp, og du ser at det nå står 0 der. Dobbeltsjekk at du traff riktig

Origo finner du i skjæringspunktet mellom linjalene. Ved å trekke det til midtaksen av arket, i arkets øverste kant, får du en midtsentrert linjaloppstilling. Dette er meget praktisk for tradisjonell album-type montering.

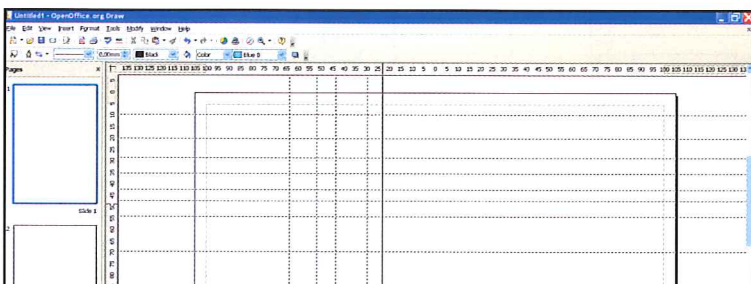
punkt ved å sammenlikne tallene angitt over høyre og venstre side av arket. Hvis du har ekstra gode øyne, vil du også kunne måle opp med de små, grå punktene som angir "grid", altså rutenettet. Nå har du en midtsentrert akse å gå ut fra. Med standard innstillinger, korresponderer rutenettet i 10 millimeters avstander. Straks du blir mer drevnen i å bruke programmet, kan det nok tenkes at du ønsker å forandre dette til 2 eller 2,5 millimeter slik det har pleid å være på monteringsark med rutenett. (Denne innstillingen finner du under *Grid*, som beskrevet noen avsnitt tidligere).

I tillegg til det beskjedne rutenettet, må vi legge opp noen hjelpelinjer manuelt. Disse henter du ved å klikke i linjalen rett over

"arket", holde nede mus-tasten og dra linjen ned til dit du vil ha den, for så å slippe mus-knappen. Du kan jo øve deg litt nå med en gang. Klikk, hold, og dra, slipp opp. Dra ned så mange linjer du vil; det er bare å reversere prosessen og dra dem tilbake, opp til linjalen igjen, for å bli kvitt dem. Dra noen ut fra den loddrette linjalen også, så ser du kryseffekten. Disse linjene er kun hjelpelinjer, og vil ikke dukke opp når du skriver ut arket på laser- eller blekkskriveren din.

Flere ark

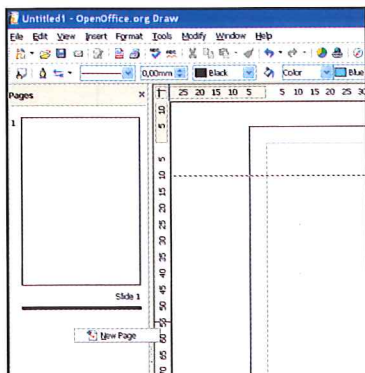
Fjern alle hjelpelinjene du har laget, unntatt en, og la oss fortsette med å sette opp arket. Det vi egentlig holder på med nå, er å lage en mal som du kan benytte deg av for å lage mange sider med felles elementer, som overskrift, rammer

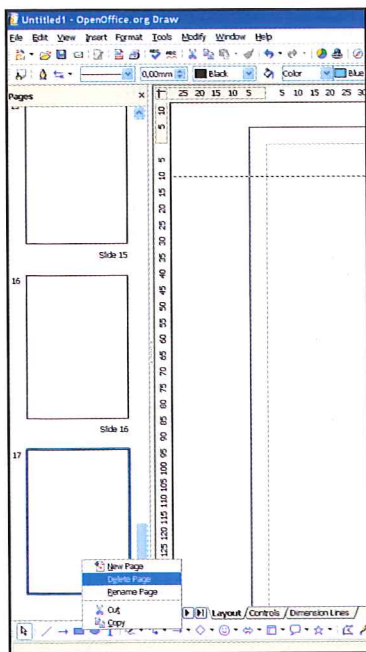
Hjelpelinjer kan du dra enkelt ut fra linjalene. De kan med enkelthet skyves tilbake til linjalene igjen. Vips, så er de fjernet.

med riktig tykkelse, størrelser etc. Smart, hva? (Vi kan se mer på det neste gang).

Som du ser, har du nå bare ett ark, mens en full utstillingsramme teller som regel 16 ark, så her må vi legge til flere ark.

Det gjør du enkelt ved å klikke med høyre mus-knapp under det første arket i kolonnen helt ytterst til venstre (der du nå ser en miniatyr av arket, nummerert som Slide 1). Et pluss-ikon og teksten New Page dukker opp. Klikk på det. Vips, så har du et nytt ark. Gjenta denne prosedyren 15 ganger, og du har til sammen 16 ark.

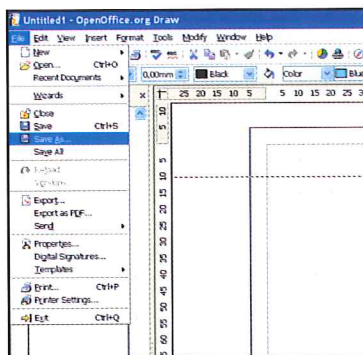

Hvis du klikket for mye, og nå står med 17 ark, fjernes overflødige ark

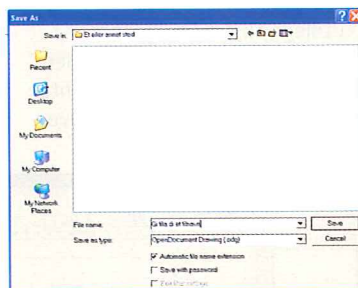
enkelt ved å klikke med høyre mus-knapp på det arket du vil fjerne. Beveg musen ned til Delete page, og klikk ned. Dermed var det arket borte.

Jeg vil for ordens skyld presisere at det ikke er nødvendig å montere hele 16 ark i ett dokument. For en samler som ofte forandrer arkene sine, vil det kunne være mer praktisk å ha separate ett-arks maler, og importere en mal for hver gang en ny side skal lages. Men mer om maler neste gang; nå behersker du teknikken med å legge til og fjerne ark i et dokument – det var hele poenget.

Nå synes det å være en god anledning til å ta en sikkerhets kopi.

Klikk på File-menyen, og spinn ned til Save As... Av ortografien ser du at det mangler en s, for det er i bunn og grunn hva denne kommandoen gjør.

Lagre filen et eller annet sted, og gi den et filnavn. Ikke rør "Save as type", men hold deg til odg-filformatet. (O står for open, D for document, og G for graphics, som er et åpent filformat og utrolig hendig

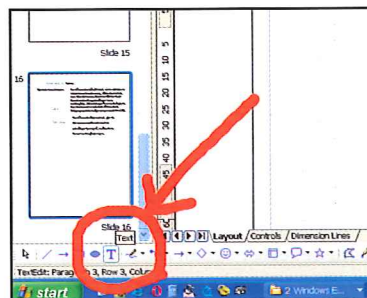
ved utveksling mellom forskjellige applikasjoner – heri ligger fremtiden). Klikk til slutt "Save".

Det var da enkelt. Hvis du har problemer, så send meg en epost til redaksjonsadressen. Du kan eventuelt forsøke å ringe, i ekstreme tilfeller, men da *helst mellom klokken 18 og 20*, så får vi se om jeg kan hjelpe deg.

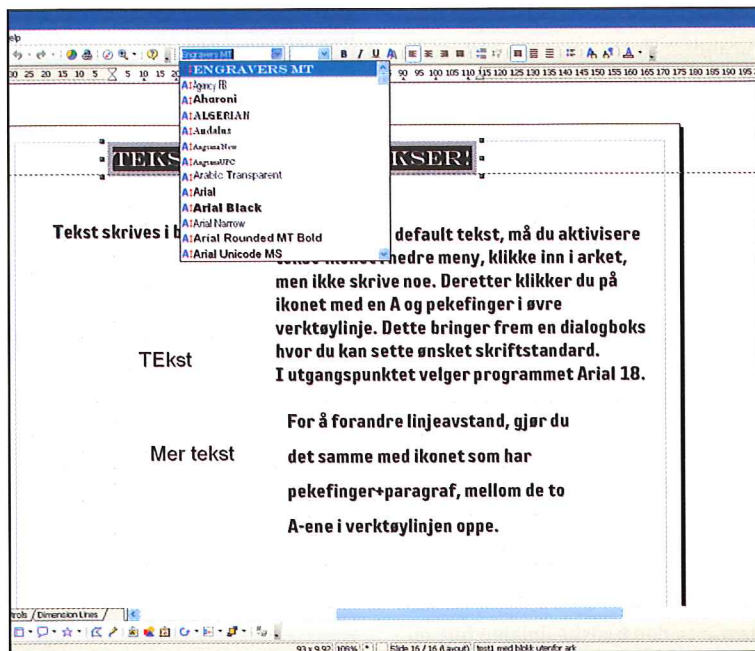
Hvis tilfeldigvis ark nummer 16 nå er aktivert (du ser en blå ramme rundt arket ute i venstre kolonne), legger du sikkert også merke til at hjelpestreken følger med til denne siden også. Høyst interessant, og brukervennlig. La oss si at du plasserer denne linjen på 10mm merket. I og med at marginen på 5 mm telles, betyr det at vi er 15 millimeter inne på arket. Kanskje det er på tide å lage en tittel?

Titler og tekst

Tekst skrives i bokser, og har som standard én linjes mellomrom. Arial med punktstørrelse 18 er standard skrifttype. (Dette passer deg sikkert ikke, og for å forandre disse, er det flere metoder; akkurat nå skal vi konsentrere oss om å krabbe, ikke kjøre motorsyssel).

For i det hele tatt å kunne skrive inn tekst, klikker du på det blå T-ikonet i nedre verktøylinje. Deretter klikker du inn på arket, og kan begynne å skrive. Når du har skrevet ønsket tekst, kan du posisjonere den der du vil. Vi skal se mer på tekst-formatering en annen gang (og du kan jo forske på det selv i mellomtiden), så for øyeblikket skal vi nøye oss med å bevege

Å arbeide med tekst i et tegneprogram er et kapittel for seg. Vi skal i en senere gjennomgang se på metoder som kan forenkle oppgaven betraktelig og spare deg for mye bryderi.

tekstboksen opp til hjelpelinjen vår. Klikk deg ut av tekst-modus ved å aktivere pilen som du ser lengst til venstre på den nederste verktøylinjen (klikk på den). Nå kan du ta tak i ethvert objekt, i dette tilfellet en tekstboks, og dra det dit du vil ved å holde venstre mus-knapp nede over objektet og bevege til ønsket posisjon. (Slipp deretter opp, og objektet er flyttet).

På hjelpelinjer kan du enten stable eller henge bokser, og i vårt oppsett vil den snappe til riktig posisjon. Dra derfor teksten opp til hjelpelinjen. Snapp!, der enten henger eller står den. Justér hjelpelinjen, og flytt teksten etter, slik som du føler er nødvendig. Men husk at hjelpelinjen også beveger seg på samtlige ark i dokumentet ditt, slik at det noen ganger kan være mer praktisk å trekke ned en ny hjelpelinje.

Du har nå laget en overskrift, og plassert den til en standard hjelpelinje for samlingen din. Det finnes flere måter å justere denne helt perfekt på, men dette er pirk

som passer bedre i en senere gjennomgang.

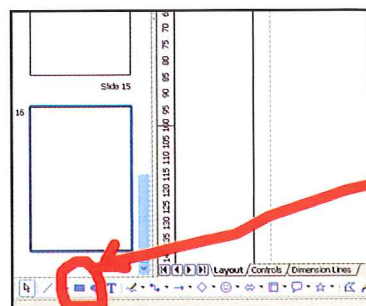
Å ramme eller ikke ramme

Da skal vi vende tilbake til de evinnelige rammene. Hvis du ikke ønsker å tegne rammer, behøver du ikke gjøre annet enn å trekke opp noen vertikale og horisontale hjelpestreker for å plassere tekst-objektet ditt. Deretter kan hjelpestrekene fjernes.

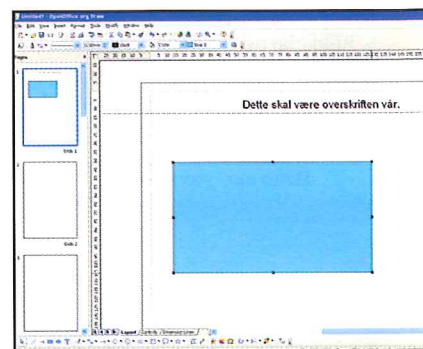
Men når du skal lage rammer, er det litt av en kokelimonke som må forberedes. Heldigvis er OOo2 DRAW usedvanlig fleksibelt til å være et gratis-program. (Ja, faktisk er det et knakende godt tegneprogram, så om du kommer til å benytte det på fast basis, har du sikkert ikke noe imot å donere noen dollar til utviklerne. Ha det i tankene et halvt år fra nå, idet du holder på å montere samlingen din før NORFILEX i Trondheim).

Rammer... Det første du gjør, er å sette en standard for dokumentet ditt. Jeg har kommet til at en rammetykkelse mellom 0,3mm og 0,5mm blir ganske så pent. Ikke

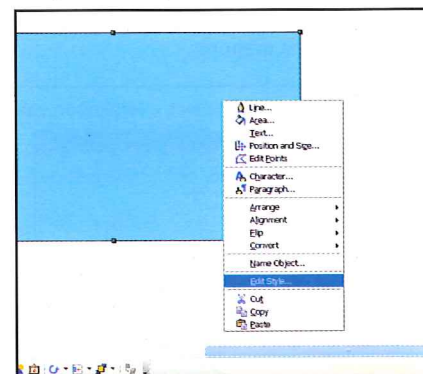
for tykt, og ikke for tynt. En ramme lager du på følgende vis:

Aktivér rektangel-verktøyet til venstre i den nedre verktøylinjen. Deretter klikker du ned inne i arket og drar ut et rektangel (størrelsen spiller ingen rolle; den kan du justere etterpå).

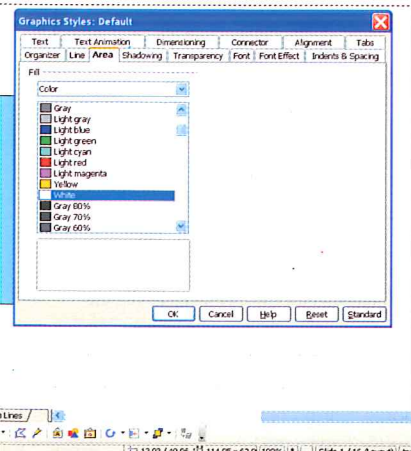
Som du ser har dette rektangelet blå bakgrunn, og det er lite hensiktsmessig. Vi skal derfor gjøre bakgrunnen nøytral.

Klikk ned med høyre mus-knapp i rektangelet, og du vil få opp en meny. Der velger du "Edit Style...". I den dialogboksen som da dukker opp, klikker vi på flippet som heter

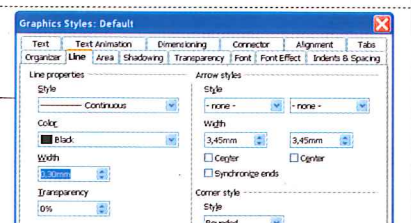
"Area". Her velger vi så "White" for "color".

Dette skal være overskriften vår.

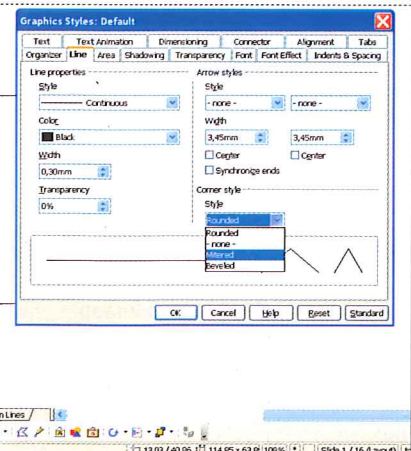
Klikk dernest på flippen med tittel "Line", for nå skal vi likegodt forandre selve rammestreken siden vi er så godt i gang.

Dette skal være overskriften vår.

Først setter vi "Width" til 0,30mm (eller noe annet om du ønsker det). Her må du nok markere tallene og skrive inn manuelt...

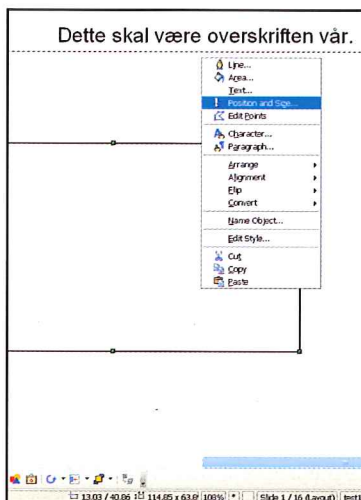
Dette skal være overskriften vår

Og så ser vi på "Corner Style" og forandrer dette valget til "Mitered" hvilket vil si at hjørnene møter hverandre noenlunde vinkelrett. (Hvis du skulle foretrekke en mykere skjøt i hjørnene, lar du den stå på rounded).

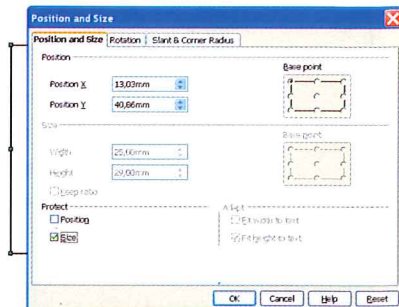
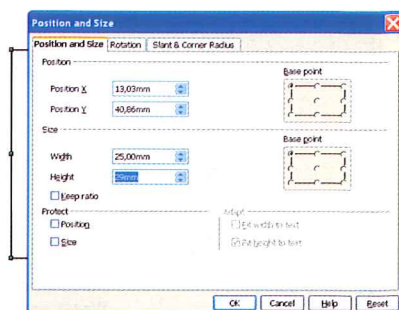
Deretter er det bare å klikke OK. Se så flott ramme du fikk nå - helt Leuchtturm, spør du meg.

For å regulere størrelsen på ramme-objektet vårt, kan du på enkelt sett gripe tak i de knøttsmå grønne boksene som det finnes åtte stykker av, og skyve i vei. Herje så mye du vil, slik at du ikke blir redd for å gjøre noe galt. Men for å sette en størrelse som passer nøyaktig med et filatelistisk objekt, det være seg et brev eller et frimerke, er det best å ta den fysiske linjalen fatt og måle objektet først. I dette tilfellet kan vi se for oss et enkeltmerke posthorn NK100 som skal inn i en klemlomme med "indre" mål 21x25mm og fysiske mål 25x29mm. Gjør følgende:

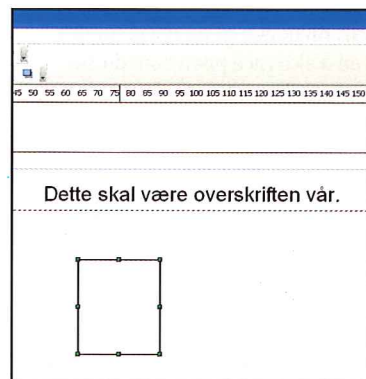

Høyreklikk inne i rammen slik at menyen kommer opp, og velg "Position and Size...". Her setter du "Width" til 25mm og "Height" til 29mm.

Legg også merke til at det er mulig å beskytte dette formatet, slik at rammestørrelsen er låst og du ikke lenger kan forandre den ved en feiltakelse. Dette er en

glimrende løsning for vårt bruk, så vi aktiverer den boksen ved å klikke i det lille kvadratet som sier "Size". Klikk deretter OK.

Bingo! Du har nå en perfekt ramme for et posthornmerke, og samme hvor du klikker på den, river og sliter, får du ikke forandret formen. (Selvfølgelig kan du gjøre forandringer ved å høyreklikke og deaktivere beskyttelsen, men det skal vi ikke gjøre nå).

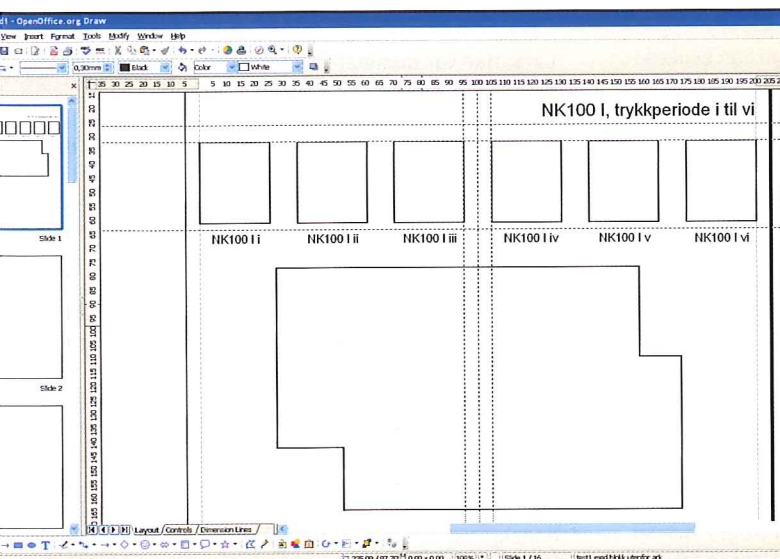
Raskt fortalt...

Med noen enkle kopieringskommandoer (Ctrl-c, Ctrl-v), har du snart en hel rekke med perfekte rammer for posthornmerker klar. Og det blir bedre: for når du nå tegner et nytt rektangel, har det

automatisk den rammetrykkelsen du stilte inn pluss klar bakgrunn! Prøv selv!

Og voilà: Et par raske trekk senere har jeg satt opp rammer for seks posthornmerker, litt tekst, og to overlappende brev-objekter uten det minste problem.

Rene magien, skulle man tro, men i neste avsnitt av moteringsrådene her i NFT, skal jeg vise deg hvordan det kan gjøres fortere enn du klarer å si Large Vermeil baklengs.

I mellomtiden håper jeg at du vil gi deg i kast med Oo2 og forsøke å bli kjent med DRAW-programmet, øve på det som er vist her, og generelt ha det gøy med å montere dine egne ark. Du behøver jo ikke gjøre noe mer ressurskrevende ut av det hele enn å lage noen egne albumsider for å utfylle fortrykksalbumene dine slik at brevklipp, blokker, striper og forsendelser også får plass og slipper å stå bortglemt i innstikksalbum eller skoesker.

Siden jeg har brukt så mye plass til "dette datatullet" i NFT, regner jeg med å få riktig så mange klager

fra lesere som sverger til penn og linjal, eller ikke liker tanken på montering i det hele tatt. Til dere vil jeg si at det bare er å ta pennen fatt og skrive om noe som opptar deg innen filatelen og sende det inn. På den måten blir det ikke plass til så mye annet i tidsskriftet.

I de neste utgavene av NFT har jeg planlagt at vi tar for oss følgende:

Hvordan lage, lagre og bruke en

mal for å spare mye tid. Hvordan brette om overlappende rammer, og gå inn og ut av combine modus. Hvordan sette default tekst, kopiere tekst, justere tekst, posisjonere tekst, jobbe med avsnitt, linjeavstand osv. Og til sist bør vi jobbe med layout-teknikker og -elementer; her kan vi virkelig blir møkkete på hendene.

Innspill og ideer mottas med varm takk. Still spørsmål, og forklar eventuelle problemer du støter på. Man lærer mer av praktisk å løse en utfordring, enn å lese side opp og ned i manualer. Og det gjelder såvisst for montering av samlinger også.

Marius Gabrielsen

som ikke skal overtale deg til å installere Linux Ubuntu ennå, men det kan jo tenkes...

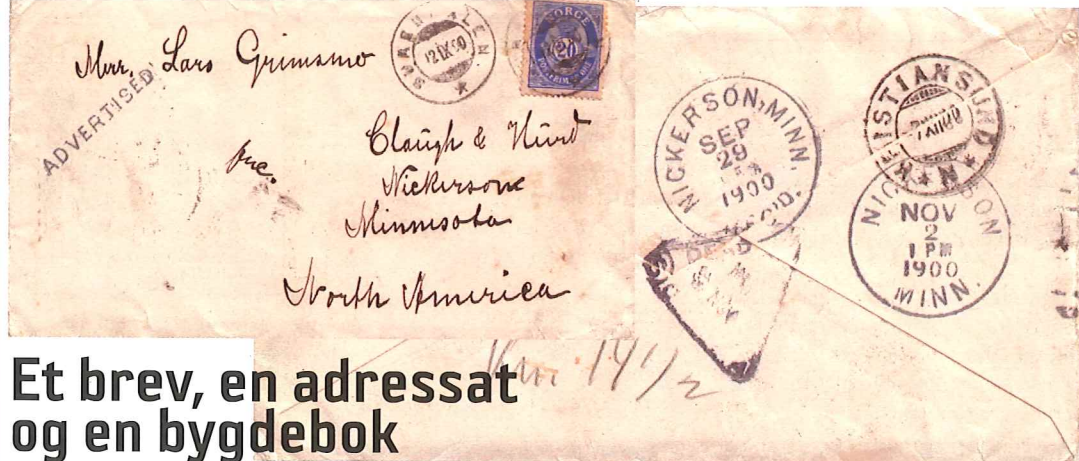
Å holde tritt med nye motivstempler har ikke vært enkelt etter at Posten sluttet å sende ut informasjon til samlere av slike. For i det hele tatt å kunne henge med, har man som samler vært nødt til å holde et øye med Frimerketjenestens internettsider. Resultatet har ofte blitt at man går glipp av et og annet stempel.

Etter mange klager fra samlere, har derfor Frimerketjenesten bestemt seg for å sende ut et nyhetsvarsel med epost hver gang ny informasjon om særstempler blir tilgjengelig. Og det er gledelig.

Imidlertid ser det ut til at de ikke regner med mange henvendelser, for noe automatisert system har ikke blitt implementert via nettsidene. Men de gir deg nå i alle fall muligheten til å sende din epostadresse til dem med ønske om å motta en epost hver gang de oppdaterer stempel-infosiden. Epostadressen som du kan henvende deg til, er: frimerketjenesten@posten.no

Motivstempel på NK729 som nylig ble kåret til Norges vakreste frimerke gjennom tidene...

Et brev, en adressat og en bygdebok

Å finne brev sendt til utlandet, som kan brukes i en hjemstedsamling, er alltid stas, og jeg var så heldig for en tid tilbake å få tak i dette brevet til min hjemstedsamling "Surnadal kommune".

Brevet er adressert til Lars Grimsmo i Nickerson, Minnesota, USA, og avstemplet "Surendalen 12 IX 00". Stempelet var i bruk ved poståpneriet fra ca 1897 til 1910. Det ble straks innlemmet i samlingen, hvor så tidlige utenlandsbrev fra et så lite poståpneri som Surendalen/Skei i Nordmør/Surnadal, ikke er "masseware".

Brevet er trolig sendt fra Norge med et av "Skandinaviens Amerika Linie" sine skip fra Kristiania til New York, USA. Det er ankomststemplet på baksiden 29. september 1900, slik at 17 dager til Minnesota, USA tyder på at det har vært full klaff med postskipene til USA sine ruter. Og videre fra New York til Nickerson, Minnesota (tog?). Brevet hadde vel neppe kommet forttere fram i dag!

Men Lars Grimsmo har ikke vært lett å få tak i for poståpneren i Nickerson. Han har kunngjort at det er kommet brev til Lars Grimsmo. Og påført et gummistempel med "Advertised" (annonsert/kunngjort) på forsiden.

Men Lars Grimsmo skulle aldri få brevet sitt. Han var død, og som baksiden av brevet viser er det påført et trekantet stempel hvor det står "DEAD" og noe som ikke kan tydes. Den 2. november 1900 har poståpneren i Nickerson sendt brevet i retur, og avstemplet det før brevet har blitt sendt den lange veien tilbake til Norge og Surendalen. I Kristiansund er det transittstemplet 7 XII 00 før brevet har blitt sendt med lokalruten til Surendalsøren, og bipostruten noen kilometer oppover dalen til poståpneriet i Surendalen for retur til avsenderen. Gården Grimsmo ligger like nedenfor Skei, hvor Surendalen poståpneri lå, (og fortsatt ligger nå under navnet Surnadal) slik at det var kort vei for å hente brevet.

Nå kunne denne historien vært slutt, men jeg ble litt nysgjerrig på denne Lars Grimsmo. Hvor lenge hadde han vært i USA, og hvorfor utvandret han?

Bygdeboken for Surnadal ble hentet fram. Under omtale av beboere på gården Grimsmo finner vi

Lars. Han var nummer fire i en søskenflokk på seks. I bygdeboka er han oppført som "4. Lars, f 1879, utv. til Amerika". Det er det hele. Men på bakgrunn av det omtalte brevet så har Lars vært ca 21 år da han døde i det forgjettede land. Hans eldre bror Nils, som senere overtok gården, hadde også vært i Amerika. Kanskje reiste de to brødrene sammen? Hans far døde i 1896, slik at dette kanskje var grunnen til at Lars måtte reise til Amerika for å skaffe penger? Hvem har skrevet brevet? Kan det ha vært hans mor, og var det da brevet kom i retur til Grimsmo noen dager før jul, at budskapet om Lars sin død nådde resten av familien? Et søk i den meget gode amerikanske web siden "Family Search" (www.familysearch.org) gir meg heller ikke flere opplysninger om skjebnen til Lars. Nickerson ligger i "Pine District" i Minnesota ("Furudistriktet"). Kanskje var firmaet "Clough & Hird" et trelastfirma? Omkom Lars i en ulykke under tømmerhogst? Søk på Internett etter firmaet gir heller ikke resultater.

Jeg forsetter å tenke over dette. Og ser for meg ulike skjebner som er knyttet til et brev, over 100 år gammelt, som i dag er i min samling. Dette viser til fulle at posthistorie ikke bare er knyttet til post og postgang, men at det også er ulike skjebner bak hver forsendelse, på godt og vondt. Sikkert er det, at gjennom dette brevet, så kunne jeg ha supplert teksten i bygdeboka med at Lars Grimsmo trolig døde i 1900 i Nickerson, Minnesota, 21 år gammel.

Jeg setter brevet forsiktig tilbake på plass i albumet. I tillegg til den "postale tekstingen" av brevet kan jeg også ta med noen korte data om Lars Grimsmo, 21 år, som aldri fikk sitt brev.

Kilder: Opplysninger fra *Gards og ættesoge for Surnadal, bind II* av Hans Hyldbakk.

Odd Arve Kvinnesland

som etter dette kanskje kan få hjelp av andre samlere til å skaffe seg flere Surnadal-objekter, eller mer informasjon om Lars? Det kan lønne seg å skrive i NFT om hva man samler.

NFTs små-annonser – ditt naturlige valg!

Det er utrolig hvilke funn du kan gjøre ved å lese rubrikkannonser, og her i NFT har vi Norges beste spalte for å treffe samlere som ønsker å kjøpe, selge, eller bytte frimerker. Annonsering er attpåil enkelt. Samt effektivt. Og så sannelig er det gratis* også.

Du kan nå få med ett bilde av filatelistiske objekter i annonsen din for å gjøre den mer synlig! Men digitale bilder må være i formatet 300 dpi tiff. Bildene sendes med epost til a@nftonline.net eller vår postadresse: Norsk Filatelistisk Tidsskrift PL 130 FI-00521 HELSINKI FINLAND

Salgannonser skal derimot vedlegges kr 50 i norske, kurante, postfriske frimerker per innrykk for å komme på trykk. Plassering under "Uvalg på nett" koster kr 200 og faktureres etterskuddsvis. Mengderabatter fås på forespørsel.

Kommersielle småannonser (med valgfri utforming) tilbys etter følgende standarder:

2sp x 55 mm	490 kr
1sp x 110 mm	490 kr
2sp x 110 mm	990 kr
1sp x 220 mm	990 kr
4sp x 55 mm	990 kr

Ved bestilling av innrykk i 8 utgaver, innrømmes 30% rabatt. Ring oss gjerne!

Samtlige priser er eksklusive merverdiavgift.

For annonsering over halvsider og helsider generelt i NFT, vennligst kontakt redaktøren for å undersøke tilgjengelighet.

Redaktøren står fritt til å redigere eller avvise annonser.

*Gratisannonser gjelder kun annonser som dreier seg om ønsker, bytter, diverse, litteratur – og som sendes med epost til følgende adresse: a@nftonline.net Dersom annonsen sendes med brev, skal kr 50 i norske, kurante, postfriske frimerker vedlegges for hvert ønsket innrykk.

ANNONSEKUPONG

Skriv ønsket annonsetekst:

Jeg ønsker annonsen min i følgende kategori:

☐ Kjøp

☐ Bytte

☐ Diverse

☐ Salg (vedlagt kr 50 i frimerker)

☐ Jeg er abonnent, og annonseteksten kvalifiserer til en *gratisannonse*.

Annonseteksten sendes NFT, PB 130, FI-00521 HELSINGFORS eller som ren tekst i epost til a@nftonline.net

SELGES

Ungarn i 6 stk Leuchtturm-album selges. 1871 til 1979 = o/*, 1980 til 2005 = o/**. Mange godbiter!
Henvendelse telefon 61 33 42 17.

Større Norgessamling vurderes solgt. Inneholder o/*/**/følgebrev m.m. ca 350 skillingsmerker, NK nr 1 til 1057, en del opplating av posthornmerker med papir, vannmerke og typer. 5 selvmonterte album. Stor mulighet for å bygge videre ut.

"Bill.mrk. 386". NFT, PB 130, FI-00521 HELSINKI.

Uvalg stemplede merker fra Norge, Island og Færøyene sendes interesserte. For flere

opplysninger, kontakt:
Inge Rian, Gamle Byvei 12, 7800 NAMSOS. epost ingerian@online.no

MOTIVLISTE GRATIS: OL, Nobel, Røde Kors, Sopp, Blomster, Fugler, Skip, Tog, Bil, Maleri, Fly, UPU + flere

motiver. Abonnement: 255 land + 87 motiver.
Arild Soløst, Boks 211, Oppegård Senter, 1419 Oppegård. Tlf 66992084, fax 66992986, epost follo.f@c2i.net

POSTKORT-SAMLER?

Norske Postkortsamlere lanserer nå egen hjemmeside!

www.norskepostkortsamlere.com

Bli medlem av landets eldste og største spesialklubb!

Møter hver måned, medlemsblad med gratis annonsering, fire årlige auksjoner med kun 5 PROSENT provisjon!

Norske Postkortsamlere
Postboks 5092 Maj., 0301 OSLO

VF auktion
 www.vf-auktion.dk

- Online auktioner
- Gratis auktionskatalog
- Over 10000 lots hver måned

Frederiksberg allé 52
 DK - 1820 Frederiksberg
 Tlf. (+45) 36160084
 auktion@vf-auktion.dk

Frankrigsamling udstykes til AFA minus 70 prosent for stemplet/postfrisk. Nyere postfrisk, 1 Fr = DKK 1,50 eller 1€ = DKK 9. Send din mankoliste og motta et utvalg med full returrett.

A. Abitz, Birkemosevej 4,
 DK-2750 BALLERUP. epost
 abitz@tiscali.dk

Grimstad filatelistklubb
 avholder auksjon nr 57 den 2. april. Stort utvalg på utlandet som vanlig, stor samling CEPT stykkes ut. Mange kasser med likt og ulikt, posekartotek, dødsbo etc. Norske brev og

stempler.

Liste bestilles på tlf 37 27
 05 03/37 04 20 47, eller
 ulf.vennesland@losmail.no

DIVERSE

Sportsfrimerker. Ønsker å kjøpe eller bytte bedre stemplede frimerker med sportsmotiv. Ikke ordrestemplede. Gode priser for gode merker. Spesielt interessert i pent stemplede merker fra land utenfor Europa. Ved bytte kan jeg tilby både stemplet og postfrisk materiale. Kan også

bytte i postfrisk Europa-Cept, eller andre motiver.
 Send mail til
 sveinpaulsen@jkn.no eller
 telefon 51 48 58 54.

Jeg samler på merker fra en del land i det sørlige og østlige Afrika (samt en del andre land). Ønsker bytteforbindelser. Ta gjerne kontakt på mail først.
 Helge Fjellbakk, Furutoppen 6, 4847 ARENDAL.
 hfjellbakk@hotmail.com

Nannestad Frimerkeklubb ønsker tilsendt utvalgshafter: Norge 1855-2006 stemplet, Europamerker 1990 til 2006 stemplet, Merker fra Tyskland-Østerrike stemplet, Polarpost, fra Bergen og omegn stemplet, Norske merker med jernbanestempler og skipspoststempler. Norske brev. Ingen provisjon. Returporto belastes eier. Ca. 3 mdr.sirkulasjonstid.
 Bytteleder: Tom Østerud, Sørli Nordre, 2072 DAL.

Søker brev / postkort / brevkort m.v. med stempel fra poststeder på Helgeland. Også skipspost fra samme område. Kjøp eller bytte.
 Per Bardo Jakobsen,
 Halsmovegen 37, 8663 MOSJØEN.

Søker kontakt med samler av frimerker fra CUBA, Canada og / eller England. Har stort utvalg i dubletter fra flere land; også Danmark og Norge.
 Elias Østhus, Diamantvn.
 21A, 4321 SANDNES.
 elias.osthus@lyse.net.

Hålogaland FK søker bedre utvalg Norden samt Vest-Europa. Videre franske, britiske og tyske kolonier frem til selvstendighet. 10% provisjon samt returporto belastes eier.
 Bytteleder: Rolf Hall,
 Audun Raudes gt 57, 9405 HARSTAD.

Stjørdal FK søker bedre utvalg fra Norge og Norden, Europa, Hong Kong, engelske kolonier, britisk kongehus, speiding, berømte kvinner, blomster, folkedrakter, skip, tog, fly og luftpost. 10% prov. til klubben, som betaler returporto ved salg over kr 1 000.
 Bytteleder Einar Wollebæk Andersen, Stokkbekkgt. 13, 7500 STJØRDAL.

Bryne F. K. ønsker utvalg i god kvalitet fra Norge og Norden, postkort fra Rogaland, Norvegiana, div. motiver, Britiske og Port. kolonier, nyere Israel, eldre Island, poststempler Sogn og Fj. 10% klubbprov. og returporto bel. selger.
 Bryne Frimerkeklubb v/Georg Rosland, Steinsland, 4340 BRYNE.

Postfrisk motiv i toppkvalitet

Fugler som hekker i Norge
 Pingviner
 Ugler
 Andre fugler
 Sommerfugler
 Skilpadder
 Dinosaurer
 Hester
 Hunder
 Ville dyr av katteslekten
 Sopp
 Norvegiana
 Seilskuter
 Royal Navy
 Winston Churchill
 Broer
 Tog og lokomotiver

Tusenvis av sett og enkeltmerker på lager. Ta kontakt for illustrert prisliste tilpasset motivsamlerens spesielle behov.
 Uansett særinteresse, dersom du samler motiv, representerer **PANDORA** veien fremover.

Telefon fra Norge:
 0044 293 531865
PANDORA, 6 Highdown Court, Furnace Green, CRAWLEY, West Sussex, RH10 6PR, England.

Stein Kristiansen Frimerker

Nedre Vollgate 9, 0158 OSLO.

Telefon: 22 41 01 30 Telefax: 22 42 03 31

www.steinkristiansen.no

Besøk oss på Internett i ro og mak

Bedre Norge kan leveres postfrisk og ubrukt etter mankolister til gunstige priser.

Gratis auksjonskatalog tilsendes gratis, eller stikk innom butikken.

Bjørn Willy Marstrøm

Poststempler

brukt i Laurvig og Jarlsberg amt/Vestfold
1848 - 2004

NY STEMPELKATALOG FOR VESTFOLD

Nordre Vestfold filatelistklubb har utgitt 2. utgave revidert og oppdatert: **POSTSTEMPLER BRUKT I LAURVIG OG JARLSBERG AMT/ VESTFOLD FRA 1848-2004**, samlet og redigert av Bjørn Marstrøm. Alle stempler avbildet, samt ambulerende - jernbane og båt på Vestfold og Post i butikk. Bestilling skjer ved innbetaling til: **Nordre Vestfold Filatelistklubb, PB 56, 3081 HOLMESTRAND**. Bankgiro 6140.05.45773. Pris kr 370,- + porto kr 86,- = sum kr 456,-.

Kristiansund FK ønsker tilsendt utvalgshafter: Norge klassiske og nyere, pent stemplet, Europamerker, Hellas og Island. Alle typer viking- og hurtigløpobjekter. Pent stemplede objekter fra Kristiansund og Nordmøre, likeså brev og kort fra samme område. 10% provisjon går til klubben, som betaler returporto. **Kristiansund FK v/Ersvik, C/o as Freiprodukter, Sødalen, 6520 FREI.**

Arendal FK ønsker bedre utvalg fra Norge og Norden, Tyskland, Portugal, Østerrike, Frankrike, Baltikum (klassisk) og USA. Dessuten stempel og postkort / brev fra Agder / Telemark. Ingen provisjon.

Klubben betaler returporto dersom salg > 1 000 kr. **Bytteleder Egil Hvideberg, Nye Stenklevvei 35, 4846 ARENDAL. egil@hvideberg.no**

Bøkene "Hilsen fra Romerike" og "Hilsen fra Glåmdal" inneholder postkort-perler fra henholdsvis Akershus og Hedmark. Kr. 298,- pr. bok. Portofritt tilsendt i Norge. **Romeriksforlaget v/ Kjell Aasum, Fjellstien 7, 2056 ALGARHEIM. kjaa@romeriksforlaget.no**

Farsund FK ønsker utvalg med gamle norske brev og kort, Norge stemplet (lux) og postfrisk, stemplet Skandinavia, Sovjet, England, Italia, Portugal, Australia, Sør-Afrika, nyere Guatemala, Europamerker og naturbeskyttelse. 10% prov. Ca 4 mnd sirkulasjonstid. **Bytteleder: Bjørn M Vik, Kanesletta 11, 4550 FARSUND.**

NORVEGIANA Samler du Norvegiana? Meld deg inn i vår klubb og motta ukentlig klubbavis via Internett, dublettilbud, byttekontakter osv. Klubben gir også ut diverse kataloger + årskort. **NORVEGIANA BREVKLUBB, Ringv.11, 2312 Ottestad. Tlf 62577089 GSM 415 77 838 norvegiana@online.no. www.filatelist.no/klubber/norvegia.htm**

Aalesund filatelistklubb ønsker utvalgshafter fra hele Europa, britiske og nederlandske kolonier. Klubbprovisjon 10%. Vi spanderer gratis retur etter stipulert ønske. **Aalesund filatelistklubb v/ bytteleder, Postboks 612 Sentrum, NO-6001 ÅLESUND.**

SPESTALTBUD på HÅNDBØKENE

Samtlige heftede posthorn-håndbøker for kun kr 1 000,- + norgespakkeporto! (Førpris 2 275,-)

Tilbudet omfatter samtlige posthorn-håndbøker minus P. Petersens produksjon (bind I) og Centraltrykkeriet (bind IVb) som bare finnes innbundet. Porto for Norgespakke kr 112,- kommer i tillegg. **Ring, skriv, faks eller send din bestilling som epost i dag til: Norsk Filatelistforbunds Forlag, PB 3981 Dreggen, 5835 BERGEN. Telefon 908 40 286. Telefaks 55 18 05 42. Eller epost til olhaako@online.no**

SAFE® Brev- og FDC-album

SAFE-kvalitet til gunstig pris

Leveres med 10 ark for norske FDC som kan brukes tosidig ved å benytte vedlagte sorte innleggsark. 4-ringers mekanisme. Leveres i vinrød, lysebrun og sort. Permpasitet: Ca. 30 FDC-ark. Ringpermformat: 240x275x45 mm.

FDC-ALBUM - Art. nr. 520
inkl. 10 ark
nr. 522 **kr. 138,-**

VED KJØP AV 5 STK. kr. 625,-

Føres i bransjeforretninger. Komplet 48-siders SAFE-samlesystem-katalog gratis hos din handler eller direkte fra:

EKSTRAARK Art. nr. 522 10 ark. kr. 60,-

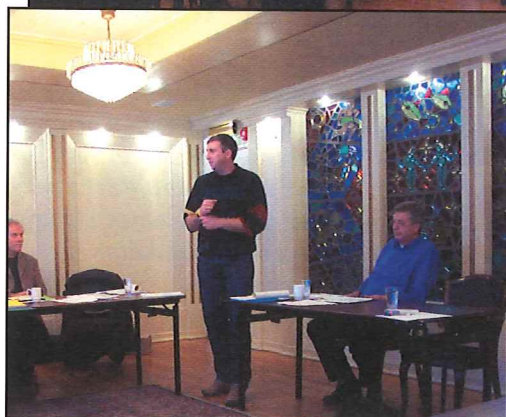

www.safealbum.no SØRLANDETS FRIMERKE- OG MYNTSENTER AS

Henrik Wergelands gate 52 - Postboks 768, 4666 Kr.sand S
Tlf. 38 02 69 02 - Fax 38 02 51 62 - E-post: safe@frisurf.no

grafisk partner - kr.sand

Fra NFUs landsmøte

Med en gjennomarbeidet dagsorden gikk sakene unna på løpende bånd. Til venstre: Erik Lunde takker for seg etter mange år som forbundsleder i NFU.

Parallelt med utstillingen OSLO2005 avholdt NFU sitt landsmøte på den andre siden av Lillestrøm sentrum lørdag 19/11. Kombinasjonen utstilling og landsmøte viste seg å være smart, da oppmøtet var bra og de tilreisende fikk god tid for å rusle rundt på utstillingen etterpå. Selve landsmøtet ble det avsluttet med varm lunsj.

Møteinnkallelse var utsendt i god tid på forhånd, med rom for tilbakemeldinger, så det gikk ikke mye tid til spille med godkjenning av dagsorden. Ordstyrer Tom Herman Lie dirigerte landsmøtet med en dynamisk holdning som i kombinasjon med solide saksforberedelser fikk dagsorden til å gå over til vedtak på løpende bånd. Den sentraliseringen av styret til østlandsområdet som kom i stand for å redusere reisebudsjettet ved forrige landsmøte, har vist seg å fungere greit, også overfor de andre landsdelene. Frode Torgriksen

pakker kofferten så snart han får en anledning til det, og sikter på å styrke ungdomsarbeidet i de andre landsdelene i inneværende periode.

Da Erik Lunde etter en årrekke i styre og stell for norsk ungdomsfilateli nå skulle gi seg, var det da også Frode som sto på valg til forbundsleder. Som takk for sin innsats, ble Erik belønnet med NFUs forbundsmedalje. Han uttalte da at den gang han selv var med på å skrive statuttene for medaljens tildeling, ante han ikke at alt man måtte gjøre for å få den var å gå av!

Det nye styret i NFU består av: Forbundsleder Frode Torgriksen, viseforbundsleder Per Graff, sekretær Lillian Nordby, kasserer Terje Joramo og styremedlem Jan Erik Norheim. Som varamedlemmer stiller Espen Sand (Espen er også ny webmaster), Tom Herman Lie, Karoline Lenæs og Anne Mette Gottschal. Valgkomiteen utgjøres av Elin Amundsen, Erik Lunde og Tor Arne Lundquist.

Viktig melding til alle klubbledere!

Husk å send inn klubb rapport. Den sendes til:

Terje Joramo, Solielunden 15 A, 1523 Moss.

Nyvalgt forbundsleder i NFU, Frode Torgriksen.

Posten Norge AS

Frimerketjenesten

www.posten.no/frimerker

Postboks 9350 Grønland
0135 OSLO

Tlf: 23 14 78 70 Faks: 23 14 78 00
E-mail: frimerketjenesten@posten.no

– oss mennesker imellom

oss mennesker imellom

Vårens internasjonale frimerkeauksjon tar form!

En av lottene til auksjonen: Norske stolpeskriftmerker i buntevis.

Noen av de mest
interessante objektene
finner du på

www.germeten.no

Der finner du også mye
annen informasjon om
oss og våre auksjoner.

**Auksjonen finner sted 28.-
og 29. april 2006.**

Bli innleverer du også!

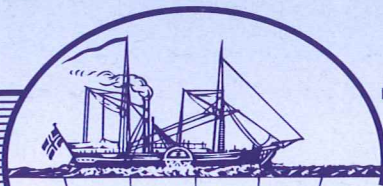
Av særlig interesse er store
samlinger med frimerker, brev
og postkort samt sjeldne
enkeltojekter.

Ring oss i dag på tlf

22 44 19 14

for en uforpliktende samtale!

**Vi gir gratis vurdering og
gjerner kontant forskudd.**

KJELL GERMETEN AS

INTERNASJONAL FILATELI

FORMIDLING
TAKSERING
RÅDGIVNING

OFFENTLIGE AUKSJONER

MEMBER:
NFHF

Gimleveien 2, P.O.Box 3088, Elisenberg

0207 OSLO ☎ 22 44 19 14 Fax 22 56 04 04

www.germeten.no – E-mail: germeten@online.no